

GAZETA LWOWSKA

Wychodzi codziennie o godzinie 5 po południu z wyjątkiem dni poświątecznych.
Numer pojedynczy kosztuje w mieście 5 centów, pocztą 7 centów. — Biuro Redakcji i Administracji ulica Czarnieckiego 1.8. — Listy należy frankować. — Reklamacye otwarte wolne od opłaty.
Telefonu redakcyi nr. 38.

Prenumerata z przesyłką pocztową wynosi rocznie 16 zł., półrocznie 8 zł., kwartalnie 4 zł., miesięcznie 1 zł. 35 ct. W mieście rocznie 12 zł., półrocznie 6 zł., kwartalnie 3 zł., miesięcznie 1 zł. Przewodnik naukowy i literacki, dodatek miesięczny do „Gazety Lwowskiej”, otrzymują cało- i półroczni abonenci bezpłatnie, jednakże ci tylko, którzy prenumerują od 1 stycznia do końca czerwca lub od 1 lipca do końca grudnia; ewierocni i miesięczni za dopłatą pierwsi 75 cent., drudzy 30 cent. — Przewodnik prenumerowany osobno kosztuje 4 zł.

Jednorazowe inseraty obliczają się po 7 centów, kilkorazowe po 6 centów od miejsca 1 wiersza. Inseraty przyjmują: w Austrii i Niemczech wszystkie agencye anonsów; we Francji, w Paryżu wyłącznie agencya pana Adama, Rue des St. Peres 84.

CZEŚĆ URZĘDOWA

Jego ces. i król. Apostolska Mość wyjechał dnia 1 b. m. rano z Wiednia do Gmunden, i udał się z tamąd na manewry do Pisek.

Jego ces. i król. Apostolska Mość raczył na podstawie najuniższego wniosku Ministra ces. Domu i spraw zagranicznych, Najwyższem postanowieniem z dnia 23 sierpnia b. r., dyplomowi instalacyjnemu, mianowanego królewskim serbskim konsulem pierwszej klasy w Tryeście, sekretarza legacyjnego, Iwana Zankovitsch, udzielić najmiłościwiej Najwyższe *exequatur*.

CZEŚĆ NIEURZĘDOWA

Lwów, 4 września.

Zatarg dwóch państw konkurujących o wpływ na morzu Śródziemnem, przeniesiony z właściwego punktu współzawodnictwa do wybrzeży morza Czerwonego, wywołał przycichłe na jakiś czas kwestye polityki kolonialnej. Nieporozumienia o Massawę nie doprowadzą wprawdzie do groźniejszych następstw, gdyż z obu stron uznano, że nie istnieje podstawa do przewlekania sporu, ale poruszone zagadnienia z zakresu międzynarodowych praw kolonialnych nie zejda znowu na jakiś czas z porządku dziennego. Okres względnej ciszy w tych sprawach panował bardzo krótko, gdyż od r. 1884, w którym konferen-

cya dla spraw Kongo załatwiła niektóre sporne kwestye i utworzyła podstawę do dalszych postanowień w analogicznych sporach. Gdy jednak praca ta nie mogła być ani wyczerpująca, ani też objąć nie mogła szerszych terytoriów, gdy nadto nie przewidywała zbyt zawikłanych wypadków, jak najświeższy o Massawę, więc i akta wszystkie w tym sporze ogłoszone, musiały mieć jedynie problematyczną wartość. Przyznanie lub odmówienie słuszności jedynie ze stron, zależało, powiedzieć można, od stronnych warunków, od sympatii innych mocarstw dla państwa interesowanego a nakoniec od energii, okazanej przez państwo, które pretensyj swoich broniło.

Włochy, stanowiskiem swoim międzynarodowem, które w ostatnich uzyskały czasach a zresztą zbiegiem wypadków, znajdowały się w tem szcześliwym położeniu, że wywodom dyplomatycznym p. Crispiego towarzyszyła nietylko sympatya, ale poniekąd i uznanie słuszności. O zupełnem przyznaniu uprawnienia nie było mowy, do tego bowiem należałoby oprzeć przedstawienia na istniejących już, uznanych prawach międzynarodowych, a tych nie ma dotychczas. Z tego względu znajdują się sprawy kolonialne w najbardziej zajmującym okresie, ponieważ równocześnie z rozwojem wypadków, ze zdobywaniem nowych posiadłości, czyli stwarzaniem faktów dokonanych, będzie musiała postępować i praca teoretyczna na polu praw kolonialnych.

Do współzawodnictwa w kolonizacji wystąpiły w najnowszych czasach wszystkie niemal większe państwa europejskie. W pracy tej jednak

nie wszystkie jednakowem cieszą się powodzeniem. Przed kilku wiekami byli najdzielniejszymi kolonizatorami Hiszpanie, zaludnili swoją narodowością Amerykę południową i odtąd własny ich kraj zubożał co do populacji. Francya odgrywała ważną rolę w wieku 17, późniejsze jednak usiłowania jej nie wiodły się ani w części, i obecne jej kolonie są to przeważnie ekspozytce wojskowe, którym przewodniczą gubernarorowie wojskowi, a obok nich urzędują cywilni. Czy naród francuski utracił zdolność kolonizowania, czyli zdolność przeszczepiania cywilizacji w obcym i odległym klimacie, pokaże to dopiero przyszłość, fakta najświeższe jednak mówią o niepowodzeniach. Przełamać je może wytrwałość, jeżeli nie nastąpi zniechęcenie, które jak wiadomo, objawia się, ilekroć jest mowa o Tonkinie. A jednak, mimo oczywistego zniechęcenia, republika francuska nie chce się wyrzec pretensyi do kolonizowania.

Włochom nie wiedzie się równie w tej najnowszej erze współzawodnictwa kolonizacyjnego. Przodkowie ich byli założycielami gmin konsularnych na Wschodzie, które zapewniały korzyści ich członkom, a dziś próby, przedsięwzięte przez sam rząd, nie wiadomo na czym się skończą, ale wiadomo, że dotychczas nie przedstawiają się świetnie, i że rząd ma na razie do walczenia tylko z wielkimi trudnościami. Militarna ekspozytca Massawy i okolicy nie przeobraziła się jeszcze w kolonię, gdyż brak właśnie tego, coby kolonistom zapewnić mogło egzystencję: brak odpowiednich obszarów urodzajnych, do których dopuścić nie chce Abis-

synia. Utrzymanie tego jałowego wybrzeża nad morzem Śródziemnem kosztuje Włochów już nie jeden milion, a mimo to, nawet ten kąt skalisty, spalony od promieni słońca afrykańskiego, jest jeszcze przedmiotem spornym. Włochy mają do walczenia zarówno z uroszczeniami Abissynii, jak i pretekstami prawnymi Turcyi i mniej groźnymi protestami Egiptu. Zanim pretensye te uregulowane zostaną, mogłyby Włochy utrwalić posiadanie swoje faktyczne, ale to byłoby możliwe tylko pod warunkiem zwycięstwa jakiego na polu walki z Abissynią. Mówią, że w tym celu przygotowuje rząd włoski nową wyprawę zbrojną i zażąda na ten cel nowego kredytu; wszystko to jednak są projekta, które wobec trudności rzeczywistych skutecznej wyprawy zbrojnej, mogą jeszcze być zaniechane. Podjęcie walki w krajach niemal dzikich wymaga zupełnie innej organizacji zbrojnej, organizacya zaś taka bardzo jest kosztowna. Dlatego uzasadnione jest przypuszczenie, że obawa obarczenia skarbu wydatkami dla wątpliwych korzyści, zniechęci może Włochy do zrzeczenia się na razie współzawodnictwa kolonialnego.

KORESPONDENCYE

Poznań, 1 września.

(Po zebraniach wyborczych. — Polski stan mieszczański. — Towarzystwo imienia „Staszica”. — Bank ziemski. — Kolonizacya).

(#) We wszystkich powiatach Księstwa, z wyjątkiem trzech, odbyły się już zebrania przedwyborcze, wszędzie w sposób

GAWĘDY NAUKOWE

XXXI.

Choroba morska. — Fosfaty czy superfosfaty? — Paryska „Morgue”. — Nowy środek usypiający. — Melograf. — Fotogram tęczowy. — Ciekawa operacya.

Nausea navigantium. Słyszymy nieustannie i czytamy o „chorobie morskiej”, o jej ofiarach i t. p. Co to jest ta „choroba morska”? pyta się nieraz w duchu niejeden czytelnik, któremu losy nie pozwoliły dotychczas oglądać żadnego z mórz światowych, ani też kołysać się na jego falach, chociażby tylko w drodze z Calais do Dover?

Ścisła odpowiedź na to pytanie nie jest łatwą. Choroba morska ma jak najrozmaitsze sposoby objawiania się, a istota wielu z tych objawów jest ciągle jeszcze przedmiotem dociekań badaczy, do dzisiaj też jeszcze jest niewyjaśnioną, zagadkową.

Wiele osób ulega tej chorobie, skoro zobaczy okręt wpływający do portu a kołysany przez fale; inne osoby doznają już dolegliwości rozmaitych, skoro wstąpią na lódz nieco mocniej unoszoną przez wodę jeziora; są wreszcie i tacy, co idąc przez wysokie i długi most, nie czują się całkiem spokojni i swobodni. Wiele osób nie znosi znowu widoku tańczących, a są i tacy, co widoku licznych pędzących pojazdów znieść nie mogą. Fakta tego rodzaju są powszechnie znane. Przyczyny tej nadzwyczajnej drażliwości ustroju na zjawisko ruchu postępującego, upatruje nauka w zmianach mózgowych, w wywoływanych niemi zawrocie czyli zakręcenie głowy, który znowu od-

działała u osób nerwowych na organa trawienia w sposób mniej lub więcej silny. Wiadomo, że zakręć głowy wywołuje wrażenie takie, jakoby wszystkie przedmioty obracały się naokoło, — odwrotnie też: kręcenie się przedmioty lub poruszające się szybko jednostajnym trybem wywołują zakręć głowy. Niektóre osoby są tak wrażliwymi w tym względzie, że wystarczy przesunąć rozszczepionymi palcami kilkakrotnie po przednich oczach, aby wywołać przykry zawrót głowy. Do tego rodzaju drażliwości chorobliwej zalicza się też często spotykany objaw, iż niektóre osoby nie mogą jechać pojazdem lub koleją, gdy siedzą tyłem do motoru, — natomiast nie czują żadnej przykrości podczas jazdy, jeżeli siedzą przodem do koni lub lokomotywy. Pochodzi to ztąd, że siedząc tyłem do motoru, widzi się szeregi znikających szybko przedmiotów; nie idąc przodem do motoru, nie czuje się ruchu pojazdu, widzi się przedmioty przed sobą jakoby stałe. Sprzeżność kierunku porzownego poruszania się (znikania) przedmiotów z kierunkiem naszej jazdy, którego jesteśmy świadomi, działa na system nerwowy centralny tak silnie, iż nawet po zamknięciu oczu budzi w umyśle pewne przygnębienie, pewien rozstrój ciała całego. Podobnie i huśtawka wywołuje u wielu osób różne dolegliwości, szczególnie wóczas, gdy rozpędzą huśtawki nie są miarowe. Zawrót głowy wywołany niemiartowami rozpędami huśtawki, oddziaływała także na serce, na przewód pokarmowy, na rytm oddechu i t. p. i dlatego trzeba być z huśtaniem dzieci bardzo ostrożnym, jeżeli się nie chce rozwinąć w nich często bardzo ciężkich wad sercowych, które dziś tak wiele porywają ofiar. Jak z jednej strony huśtawka, pod dozorem lekarza, u osób nienierwowych, nie zbyt wrażliwych, może być przyrzędem terapeutycznym, tak znowu z drugiej nieu-

miejętnie używana, może stać się przyczyną przedwczesnej śmierci.

Dolegliwości, pochodzące z huśtania, są właśnie miniaturą choroby morskiej. Znajdując się na okręcie, doznajemy takich samych oscylacji, takich samych wznoszeń się i opadań, jak na huśtawce, tylko w nie równie potężniejszej mierze. Okręt jest drgającą krzywizną, której rządne zależą od stanu morza i amplitudy fal. Ale krom poruszania się okrętu z góry na dół i z dołu do góry, t. j. kołysania się, podlega płynący okręt, a więc i znajdujący się na jego pokładzie człowiek, oscylacyjnemu ruchowi okrętu około tegoż osi, balansowaniu z lewej strony na prawą i odwrotnie, pominawszy wiele innych ruchów, jak wstrząśnienia okrętu przez motor parowy i t. p. Dopóki kołysania się okrętu są rytmiczne, dolegliwości nie występują, dopiero gdy morze się burzy poczyni a okrętem poczną miotać mniej lub więcej silne bałwany, na wsze strony i bez żadnej prawidłowości w uderzeniach fali, zjawia się słabość morska w całej pełni nawet u osób nie bardzo wrażliwych. Jazda przez kanał la Manche, jakkolwiek tak krótka, wywołuje prawie zawsze słabość morską, gdyż fale kanału są bardzo burzliwe; natomiast jazda na oceanie Atlantyckim rzadko tylko sprowadza tę słabość, fale Atlantyku są bowiem bardzo długie i spokojne. Krótkimi i urywanymi falami odznacza się także morze Śródziemne. Wpływ uderzenia fali na okręt jest rozmaity, zależy on od budowy i kształtu okrętu. W najnowszych czasach okoliczność ta brana jest zawsze na uwagę przy konstrukcyi statku, dla każdego morza musi mieć okręt (pasażerski) kształt inny, przystosowany do uderzeń jego właściwej fali.

Słabość morska powodowana jest więc nieregularnością uderzeń fali, które odbijają się sposobem refleksu czyli odruchu na

sokach żywotnych ustroju człowieka i wywołują zamęty w prawidłowym toku ich funkcji. Dziwna rzecz, iż młotkowie starzy, oswojeni z chorobą morską, dostają jej, gdy przebywają kilka dni z rzędu nieprzerwanie na stałym lądzie — nie jest więc to już choroba „morska”, lecz przedzierzgnięta w „lądową”.

Środkiem przeciw silnym napadom choroby morskiej jest ułożenie ciała w położenie poziome, o ile możności w środku okrętu, gdzie amplituda fali jest najmniejszą, ściśnięcie brzucha obu rękami, a w razach bardzo gwałtownych dolegliwości, zażycia środków działających usypiająco na nerwy, jak n. p. bromek potasowy, chloral, kokaina, antipiryna. Dobrze jest także, kto może, „zucć coś bezustannie i popijać szampa-nem”, jak twierdzi słynny lekarz paryski, Le Roy de Méricourt. W ogóle alkohol w jakiegokolwiek formie, jest środkiem bardzo dobrym na silne napady morskiej słabości; szczególnie silne wino, rum, arak i koniak.

Dobrym środkiem jest także zwrócenie swej uwagi na rzecz jakąś, nie zostającą z okrętem i morzem w żadnym związku, jest bowiem n. p. znanym faktem, że gdy chorym pasażerem okrętu ukaże się jakiś okręt obcy, lub gdy ujrzą, iż są w niebezpieczeństwie życia, „choroba morska” znika natychmiast. Najnowszym środkiem jest wstrzykiwanie podskórne roztworu 0,04 siarczanu atropiny, 0,04 siarczanu strychniny i 40 gr. hydrolatu miętowego, doza poczęta od 0-7 gr.

Według starego przysłowia angielskiego, jest najlepszym środkiem na chorobę morską: „pić szampań, patrzeć w błękit niebios, śnić różowo i — być cierpliwym....”

* * *

poważny i z zachowaniem form parlamentarnych, co tem więcej zasługuje na podniesienie, iż na niektórych poruszano kwestyę drażliwego charakteru i ztąd też należało się obawiać wywołania nieco ostrzejszej dyskusji. Na zebraniach roztrząsano przedewszystkiem sprawę regulaminu wyborczego, wybrano komitety wyborcze i mianowano kandydatów na posłów. Obok tego poruszono szereg innych kwestyj, jak kwestyę znanego adresu Kół polskich do cesarza Fryderyka i wypowiedziano różne życzenia. Między innemi oświadczano się zatem, aby przyszłe Koło polskie w sejmie pruskim upominało się o przywrócenie języka polskiego w szkołach ludowych; dalej, aby na wzór delegacji polskiej w Wiedniu ogłaszało w dziennikach — o ile to uzna za stosowne — protokoły ze swych posiedzeń, przyczem zaznaczono, iż skutkiem takich publikacji Koło pozostawać będzie w ciągłym związku z wyborcami i położy kres rozpuszczaniu o jego działalności fałszywych i tendencyjnych relacji; w końcu dopomniano się wielokrotnie, aby posłowie polscy przyjęli na się obowiązek składania ustnych sprawozdań ze swych czynności w ciele prawodawczem.

Co się tyczy kwestyi adresowej, która tyle wywołała u nas hałasu i otworzyła w niektórych dziennikach szły gorącej a nawet namiętnej polemiki, to wyświetli ją wyzerpująco p. Kościelski na zebraniu wyborczem w Innowrocławiu.

Zaraz po śmierci cesarza Wilhelma I — powiedział mowca — powstała w społeczeństwie polskim myśl wystosowania adresu do cesarza Fryderyka, którego panowanie zdawało się zapowiadać nadzieję polepszenia dotychczasowej doli. Nadzieje te czerpano z licznych wystąpień cesarza Fryderyka jeszcze jako następcy tronu, z czego wynikało, że nie podzieli on zapatrywań rządu i systemu jego; — dalej z pierwszych jego aktów, jak orędzie do narodu, pisma odręcznie do ks. Bismarcka i innych, z których to dokumentów przywiódł mowca ważniejsze ustępy, rokujące, że zmiany w dotychczasowym systemie są prawdopodobne.

Chodziło tylko o to, kto z adresem do cesarza Fryderyka ma wystąpić: czy społeczeństwo, czy Koła polskie. Sprawę tę rozważano na kilku posiedzeniach; stanęło na tem, żeby adres podały Koła polskie, traktowanie bowiem podobnej sprawy w szerokich warstwach nie zdawało się odpowiednim. To uchwalisz, wybrały komisyje z 3 posłów, polecając im zredagować projekt adresu. Do komisji redakcyjnej należał mowca. Zredagował projekt adresu, który przedstawił w tłumaczeniu polskiem wyborcom, aby wykazać jak sprawa ta postępowała i rozwijała się i celem przekonania ich, jakim uczuciami powodowały się Koła polskie, jak ich wystąpieniem kierowała najszersza chęć służenia krajowi i społeczeństwu i zdobycia dla niego ulgi a tym sposobem polepszenia jego doli.

Projekt ten adresu przedłożony został przez komisyję redakcyjną Kołom polskim. Nie pozyskał on większości, albowiem je-

dnym posłem wydawał się za miękkim, inni uważali go za nader drażliwy.

Wybrano inną komisyję dla zredagowania nowego projektu. Tymczasem zapewniono się, że cesarz przyjmie adres i odpowie nań, przyczem było niewątpliwem, że odpowiedź będzie pomyślna. Jest to pewne, lecz mowca ani chce, ani może tego wyjaśnić. Wtedy też najodpowiedniejsza chwila minęła, a nastały inne stosunki — należało się z nimi liczyć; temu też musiała odpowiadać redakcyja projektu adresu i wskutek tego wszystkiego podany został ten projekt, który znany jest już i waszym także czytelnikom.

Odpowiedź na adres nastąpiła w chwili, gdy stan zdrowia cesarza się pogorszył i gdy monarcha walczył ze śmiercią. Gdyby nie ten fatalizm, to zdaniem mowcy, odpowiedź inaczeyby wypadła. Według zupełnej wiarygodnych informacyj mowcy, ustęp w odpowiedzi wyrażający zapewnienie, iż cesarz ufa lojalności i wierności polskich poddanych, został umieszczony stanowczo z polecenia samego cesarza, zaś ustęp o dobrodziejstwach, jakich doznają Polacy w „dobrze uporządkowanym państwie“, pochodzi od Ministerstwa stanu.

W zebraniach wyborczych obok inteligencji, brał bardzo żywy udział lud wiejski, lecz przeważną ich część stanowiło mieszczaństwo, które stosunkowo najpomyślniej się rozwija i któremu najmniej dało się uczuć groźne przesilenie na polu ekonomicznem. O rozwoju mieszczaństwa świadczą najlepiej wiele pocieszający fakt, iż nie ma miasta, miasteczka, w któremby nie istniało jedno lub więcej towarzystw przemysłowych, poświęconych szerzeniu oświaty i wykształceniu fachowemu członków, w któremby nie było kasy zalickowej, lokalu zebrani, czytelnia i t. p.

Przoduje w tym względzie Poznań, gdzie stan mieszczański, stan kupiecki, przemysłowy i rękodzielniczy pomimo najmniej pomyślniejszych warunków, trzyma się dzielnie i na wszystkich polach stawia czoło konkurencyi niemieckiej, wychodząc z tych zapasów częstokroć zwyciężąc. A na pochwałę firm polskich powiedzieć należy, iż materialne swe powodzenie zawdzięczają one w części klienteli niemieckiej; Niemcy bowiem przekonawszy się o ich rzetelności i uczciwości kupieckiej, pomimo narodowych przeciwieństw chętnie zawierają z niemi interesy. Co więcej, są takie handele i warstwy polskie, których głównym odbiorcą jest publiczność niemiecka, między którą wiele rozpowszechnionem jest zdanie, iż wybory i gustowny towar po cenie umiarkowanej można nabyć tylko u Polaków.

Jednym z najnowszych dodatnich objawów rozwoju życia mieszczańskiego jest założone w styczniu b. r. towarzystwo pod nazwą „Staszycy“, które wytknęło sobie za cel szerzenie słowem i czynem zasad filantropii, oszczędności, życia towarzyskiego i pouczania się według zasad Staszycy.

Najbardziej przedstawił się w ubiegłym półroczu działalność towarzystwa pod względem naukowym. Każdy członek zob-

wiązany jest w oznaczonym czasie mieć na posiedzeniu odczyt, wykład lub referat, przyczem obracć sobie może temat dowolny z jakiegokolwiek dziedziny wiedzy ludzkiej.

Odczytów takich było ogółem dziewięć w kole ścisłjszem a dwa dla szerszej publiczności.

Celem pobudzenia członków do tem większej pracy duchowej, towarzystwo zaprowadziło album, w którym każdy członek przynajmniej raz do roku umieścić winien własną oryginalną pracę jakiegokolwiek treści.

Dnia 14 b. m. odbędzie się walne zebranie akcyonariuszów „Banku ziemskiego“ głównie dla dokonania zmiany statutów w tym duchu, iż z wykluczeniem wszelkich innych czynności ma być zadaniem Banku jedynie: 1) Kolonizacya, czyli zakupno większych obszarów i rozprzedaż pojedynczych parceli; 2) pośredniczenie w nabywaniu, dzierżawieniu i parcelowaniu ziemi. Niedozwolonymi być mają mianowicie wszelkie operacye bankierskie.

Dalsza zmiana statutu ma odnosić się do ustanowienia obowiązkowo dwóch dyrektorów i powiększenia rady nadzorczej z 5 członków na 7.

Rada nadzorcza Banku ziemskiego, na posiedzeniu swem z dnia 25 b. m. wybrała dyrektorem Banku p. Pagowskiego, jednego z firmowych banku toruńskiego, dodając mu jako technicznego dyrektora p. dr. Kalksteina.

Dzienniki niemieckie liczą na jak najpomyślniejsze rezultaty ostatniej podróży naczelnego prezesa regencyi poznańskiej hr. Zedlitz, podjętej celem nakłonienia włóścian ze Szwabii do osiedlania się w naszej dzielnicy w charakterze kolonistów. Podobno pierwsza partya tych osadników zawita niebawem i zajmie przygotowane dla niej parcele. Godnem jest uwagi, iż prasa pół-oficyjalna, mówiąc o zabiegach hr. Zedlitz, wypowiada po raz pierwszy otwarcie, iż rządowi zupełnie słusznym idzie w pierwszym rzędzie o to, aby pozyskać kolonistów protestanckich, i że ci powinni mieć bezwzględnie pierwszeństwo przed kolonistami wyznania katolickiego.

Z Berlina.

(Ustąpienie p. Ernsthausena z posady naczelnego prezesa Prus Zachodnich. — Statystyka ludności katolickiej w Niemczech i Prusach. — Drobne wiadomości.)

Ustąpienie p. Ernsthausena z posady naczelnego prezesa regencyi Prus Zachodnich wywołało, jak zaznacza *Germania*, żal między tamtejszymi katolikami, albowiem ustępujący prezes był mężem, ożywionym duchem pokoju, a pojednawcze swe uczucia objawił w okresie najcięższej walki kościelnej. Za jego urzędowania były wykonywane w sposób najogólniejszy surowe zarządzenia przeciw duchowieństwu katolickiemu w diecezji chełmińskiej, i jemu to głównie należy zawdzięczać, iż śp. biskup Marwitz nie podzielił losu większej części

biskupów pruskich, którzy przekonania swe odpokutowali dłuższem lub krótszem więzieniem.

Nowy kalendarz dla duchowieństwa katolickiego podaje następujące liczby katolików w Niemczech i Prusach: Ośm diecezji bawarskich obejmuje 3,826,600 dusz katolickich, a mianowicie: Monachium-Freising 717,800; Bamberg 317,000; Ratysbona 772,000; Augsburg 702,800; Würzburg 508,300; Passau 330,300; Spira 309,500 i Eichstätt 168,000 katolików. Arcybiskupstwo fryburskie (w Badenii) liczy obecnie 1,025,000 katolików (z tego przypada 65,000 na zupełnie katolickie ksiąstewko Hohenzollern). W diecezjach pruskich wynosi ludność katolicka: w arcybiskupstwie kolonickim 1,840,000 dusz; gnieźnieńsko-poznańskim 1,020,000; w biskupstwie wrocławskim 2,014,400; w tawirskim 929,000; w paderbornskim 900,000; w monasterskim 823,000 w chełmskim 621,600; w limburskim 300,000; w warmijskim 410,200; w osna-bruckim 170,000; w fuldajskim 150,800; w hildesheimskim 102,000. Apostolska prefektura szlezwik-holsztyńska liczy 10,300 dusz. Katolicy więc w Prusach stanowią prawie, w Niemczech więcej niż trzecią część ludności, lecz znaczny procent głosów katolików, którzy mieszkają porozrzucań pomiedzy przeważną liczbą ludności protestanckiej, ginie przy wyborach, zupełnie dla centrum i jedynie przyczynić się może w niektórych okręgach do zwycięstwa kandydata partyi, popieranej przez katolików.

Mianowany naczelnym prezesem regencyi hanowerskiej p. Bennigsen zamierza zatrzymać mandat do parlamentu niemieckiego. Skutkiem tego musi się poddać ponownemu wyborowi.

Znany poeta niemiecki Gustaw Freytag odmówił przyjęcia tytułu szlacheckiego, do którego upoważniało go posiadanie ernstyńskiego orderu domowego.

Zabiegi około zorganizowania wyprawy, mającej na celu przyniesienie ratunku odcieganemu od świata cywilizowanego Etnowowi baszy (dr. Schnitzlerowi) znajdują odgłos w całych Niemczech. Zawsza pływ obfite składki, a w wielu miastach potworzyły się komitety lokalne dla popierania tych zabiegów.

Rozbójnictwo w Bułgarii.

Do *Pol. Corr.* piszą z Sofii, iż z opowiadania wypuszczonego przez opryszków właśnie na wolność fotografa Stojanowa, pokazuje się aż nadto, iż opryski nie są pod względem politycznym bynajmniej ludmi bezbarwnymi. Przy odbieraniu mu zęgałki wołali opryski: „A więc wy nie cierpicie Rosyan?“ Rabsie byli przekonani, iż w ich ręce dostał się minister Stojanow i na tem budowali najpiękniejsze swe nadzieje. „My polujemy na waszych ministrów — mówili oni — a szczególnie na Stambułowa. Zażądaliśmy za niego 100,000 funtów tureckich okupu, ale i tak nie puścilibyśmy go

W dziedzinie ekonomii rolniczej została rozstrzygnięta w ostatnich czasach bardzo ciekawa kwestya. Oto pewna część agronomów zagranicznych twierdziła, iż używanie kwasu fosforowego, rozpuszczalnego w wodzie jako nawóz rolny nie daje żadnej rzeczywistej korzyści w porównaniu z używaniem w tym samym celu fosfatów nierozpuszczalnych, a to rzekomo dlatego, iż kwas fosforowy, rozpuszczalny w wodzie, wnika w glebę, ma się stawać nierozpuszczalnym przez połączenie się ze znajdującymi się w glebie zasadami — że więc używanie superfosfatów jest błędem ekonomicznym.

Stowarzyszenie ekonomiczne w Meaux postanowiło zbadać, czy i o ile jest w tem twierdzeniu prawdy. W tym celu użyto do trzech równych obszarów różnej co do jakości gleby, trzech środków nawozowych: fosfatów i odpadków defosforacji, superfosfatów mineralnych i superfosfatów kostnych czyli *spodium*. W użytych fosfatach 1 klgr. kwasu fosforowego rozpuszczalnego w kwasie solnym wypadł wedle przeciętnej ceny targowej na 0.156 franka, w superfosfacie mineralnym wypadł 1 klgr. kwasu fosforowego rozpuszczalnego w kwasie cytrynowym na 0.458 fr., zaś w superfosfacie kostnym wypadł 1 klgr. kwasu fosforowego rozpuszczalnego w kwasie cytrynowym na 0.746 fr. Ugnojenie hektara gleby superfosfatem mineralnym kosztowało przeto o 20 fr. 90 ct. więcej, aniżeli ugnojenie tego samego obszaru gleby fosfatami; zaś ugnojenie mączką kościenną kosztowało od hektara 49 fr. 70 ct. więcej. Centnar metryczny zboża posianego na wszystkich trzech obszarach próbnym kosztował wówczas 22 fr., zaś centnar słomy 5 frk.

Na pierwszym obszarze próbnym zebrano z hektara nawozonego fosfatami 14 centnarów ziarna i 34 cetn. słomy; z hektara nawozonego superfosfatami mineralnymi uzyskano w plonie zwykłą zysku w kw-

cie 77 fr. 20 ct. t. j. na czysto 56 frk. 30 ct., wreszcie hektar tej samej gleby użyźniony superfosfatami kostnymi przyniósł zwykły zysku 95 fr. 80 ct. czyli czystej zwykły zysku 46 frk. 10 ct.

Na drugim obszarze innej gleby przyniósł hektar gleby użyźnionej fosfatami, w plonie 32 c. m. zboża i 49 cetn. słomy, hektar tej samej gleby użyźniony superfosfatami mineralnymi przyniósł zwykły zysku 157 fr. 10 ct. czyli czystą zwykłą 136 fr. 50 ct., zaś hektar tej samej gleby użyźniony superfosfatami kostnymi przyniósł zwykły zysku 163 fr. 50 ct. czyli czysto 113 fr. 80 ct.

Na trzecim obszarze odmiennej od poprzednich gleby zebrano z hektara gleby użyźnionej fosfatami 15 cetn. zboża i 54 cetn. słomy. Zwykła zysku na hektarze użyźnionym superfosfatami mineralnymi wyniosła na czysto 116 fr. 40 ct., a na hektarze użyźnionym superfosfatami kostnymi wyniosła na czysto 140 frk.

Wniosek więc prosty, że ze stanowiska ekonomii rolniczej opłacają się nierównie sowiej od fosfatów — superfosfaty mineralne i kostne.

W *Morgue*, znanym a jedynym tego rodzaju na świecie, paryskim zakładzie publicznej wystawy przypadkowo znalezionych trupów, celem stwierdzenia ich tożsamości, zaprowadzono ciekawe ulepszenie.

Dotąd zdołano przechowywać trupy najdłużej 48 godzin, a to zapomocą nieustannego zlewania ich świeżą zimną wodą, zaprawioną kwasem karbolowym. Sposobu dłuższej konserwacji dotąd nie znano, a ze względu na rozkład zabójczy ciała i niebezpieczeństwo much obsiadających je natrętnie, musiano trupy zwykle bez stwierdzania tożsamości osoby, ze szkodą dla krewnych i

dla wymiaru sprawiedliwości, grzebać po 2—3 dniach w ziemi.

Obecnie, za sprawą dr. Brouardela, dyrektora *Morgue* zaprowadzono w sali, w której gromadzi się publiczność dla oglądania trupów, jednostajnie utrzymywaną ciepłotę — 2° R. a to zapomocą spuszczonego około czterech ścian sali deszczu rozczynionego chlorku wapniowego, oziębionego do — 20° R. Deszcz ten ścieka powoli do umieszczonych pod ścianami rynnek. Skrzywnie, każda z 4 trupami, oziębiane są — 15° R. zapomocą osobnych przyrządów oziębiających systemu Carrégo. W ten sposób usunięto w sali nie tylko obrzydliwą woń i jeszcze obrzydlwsze roje much, które ją dawniej zagnieżdżały, ale co najważniejsza, umozebniono przechowywanie trupów przez długi czas, przez 6—8—10 miesięcy, czego skutkiem jest fakt, iż gdy dotychczas na 100 trupów stwierdzano tożsamość u 66, teraz przy dłuższem ich wystawianiu na widok publiczny stwierdzaniem bywa 93 pre.

Profesor L. Kast w Fryburgu wynalazł, jak donosi *der Naturforscher*, nowy środek usypiający, który nazwał sulfonalem. Należy on co do chemicznego składu swego do grupy disulphonów i przedstawia białe kryształki, bez smaku i woni, w wodzie łatwo rozpuszczalne. Sulfonal, u osób zdrowych i silnych nie wywołuje snu; natomiast u chorych i nerwowych osób spowoduje sen, a co najważniejsza spowoduje sen u osób cierpiących na serce, nie wpływa bowiem prawie wcale na wielkość ciśnienia krwi. Próby, dokonane w szpitalach niemieckich wykazały też, iż sulfonal jest bezpiecznym i pewnie działającym środkiem usypiającym.

Technolog francuski J. Carpentier wynalazł przyrząd, nazwany przezeń mełografem, który umożliwia uchwycenie i przeniesienie na papier improwizacyi muzycznych na fortepianie. Przyrząd ten polega na zastosowaniu prądu elektrycznego i elektromagnetów i jest, jak dotąd, bardzo kosztowny, spełnia wszakże swoje zadanie nadzwyczaj dokładnie.

Panowało do niedawna przypuszczenie, iż obrazu fotograficznego tęczy nie udało się nigdy sporządzić, a to dla tego, iż tęcza nie posiada fotograficznie dzielnych promieni. Przypuszczenie to okazało się obecnie bezpodstawnem, jak bowiem donosi *Revue des sciences*, dr. Kayser w Rigi, uchwycił obraz tęczy, a to zapomocą zabarwionej suchej płyty azalinowej. Jest to w każdym razie pierwszy jej fotogram.

Na zakończenie: wiadomość o ciekawej nader operacyi. Dr. L. Heister Fox w Filadelfii przeszczepił rogówkę królika na oko ludzkie. Operacyi tej dokonał w szpitalu Germantown na młodej, 19 letniej kobiecie, dotkniętej leukomą oka t. j. bielmem rogówki. Znieczuliwszy oko chorej kokainą, przecięł ostrym trepanem leukomatyczną błonkę rogówki, powtórzył tę samą operacyę z okiem królika i część rogówki zdjętej z króliczego oka przeszczepił na oko kobiety. Rogówka przyjęła się i kobieta widzi tem okiem zupełnie tak samo, jak okiem zdrowym.

MARYAN DIMMEL.

żywcem". Rabusie mieli czynić przygotowania, aby pochwycić także księcia Ferdynanda, i twierdzą, że plan ten byłby się im powiódł niezawodnie wtedy, gdy książę jechał do klasztoru Rylo, lecz dziewięciu bandytów nie dotrzymało słowa i nie było ich na porę umówioną w zasadce, w której się stawili mieli. "Księciu — mówili rozbójnicy — nie byłoby nic złego zrobili, gdyż w razie usunięcia go, przysłoby do obsadzenia tronu bułgarskiego przez Austrię (!), a tego nie chcemy dopuścić". Wywiadywali się następnie od Stojanowa, jakie jest polityczne położenie Bułgarii i stanowisko księcia, i oświadczyli, że jeśli rząd ich będzie ścigał i nie dozwoli wrócić do spokojnych zatrudnień, natenczas brygantyzm wzmoże się i na przyszłą wiosnę może się Bułgaria spodziewać łupieżkich napadów nawet na większe miasta.

Dalej donoszą do *Pol. Corr.*, iż energiczne śledztwo w sprawie pochwycenego tam w tych dniach rozbójnika Sawowa wykazało, że Sawow łącznie z 30 towarzyszami przebywał zeszłej zimy w Niszu. Szefem tej szajki był Kossarew, ukrywający się jeszcze dotąd w górach koło Belowy. Miewał on zawsze dość pieniędzy, których mu dostarczał pewien agent belgradzki. Co miesiąc wypłacał Kossarew żołąd swoim ludziom, a z nastaniem wiosny wziął Sawowa i innych szesnastu ze sobą do Bułgarii z zamiarem rabowania pogranicznych siół bułgarskich. Okazało się to trudnem, więc usadowił się w górach koło Belowy i z tamtąd czynił wycieczki rozbójnicze.

Sawow został aresztowany w chwili, gdy przybywszy w przebraniu do Sofii, chciał odwiedzić dwóch Rossyan. Obu tych Rossyan i zwoszczyka rosyjskiego, który obwoził Sawowa, uwięziono, lecz ci wypierają się wszelkich stosunków z opryskami. Prócz tego, aresztowała policja kilka jeszcze osób, podejrzanych o stosunki z Sawowem. W tych dniach dostał się w ręce wojska jeden opryszek bandy teteveńskiej, której 12-tu członków stracono zeszłego tygodnia w Tetevenie, na mocy sądu doraźnego.

Wielkie wrażenie wywarło odkrycie, że do band rozbójniczych należało trzech członków sobrania. Dwóch z nich stracono, trzeciego poszukują jeszcze.

Władze bułgarskie postępują w ogóle ze schwytanymi opryskami z nieubłaganą surowością, w ten bowiem tylko sposób spodziewają się położyć kres dotkliwej pladze i wypłenić na czas dłuższy rozbójnictwo.

Massawa i kanał Suezki.

Konstantynopolski korespondent *Polit. Corr.* pisze:

Nikt nie przewidywał, żeby sprawa o Massawę rzuciła cień na konwencję kanału Suezkiego, a tem samem pośrednio także na stosunki pomiędzy Turcją a Francją. Na razie pozostanie także tajemnicą, czy było zamiarem p. Crispiego, czy tylko przypadek zarządził, że w nocy swojej tłumaczył on znaczenie artykułu 10-go konwencji o kanał Suezki, i to przed podpisaniem tej konwencji. Wiadomo jednak, że p. Crispi zaznaczał, iż artykuł 10-ty rzeczonoj konwencji ściśleńdź zwierzchnicze prawa Turcji nad zachodnimi wybrzeżami morza Czerwonego. Porta zwalczała wprawdzie w okólniku o Massawie interpretację p. Crispiego, ale podejrzenie jej obudzone już zostało; dlatego obawia się teraz skrepić konwencję i nie zgodzi się na nią, dopóki nie otrzyma wszechstronnych zapewnień, że artykuł wzmiarkowany interpretowany będzie zgodnie z interesami Turcji.

Nadaremnie gabinet rosyjski, czyniąc zadość życzeniom Francji, cofnął wszystkie swoje niedawno czynione zarzuty przeciw konwencji kanału Suezkiego, i nie więcej też skutkowało oświadczenie wszystkich mocarstw, że przystępują do konwencji. Nie ma trudniejszej rzeczy, jak pokonać podejrzenie Turcji. Położeniem tem uczuwa się przedewszystkiem Francja dotkniętą niemile, a ambasador francuski, hr. Montebello, zniewalał ambasadora angielskiego, sir W. A. White, do uczynienia początkowych zabiegów u Porty, w celu uzyskania jej podpisu dla konwencji. Krok ten przyszedł do skutku, ponieważ p. White, który unikał inicjatywy, pozostawiając ją francuskiemu ambasadorowi, skoro został wezwany, przystąpił się do wezwania. Porta jednak wcale nie bardzo dobrze, czego się ma trzymać, gdy dwa, albo więcej gabinetów, okazują pozorną jednomyślność w sprawie, obchodzącej Turcję. Nikt nie jest w stanie przekonać Turków, że w sprawie wschodniej możliwa jest jednomyślność wszystkich mocarstw, a w ostatnich czasach posuwają swoje niedowierzanie tak dalece, że poczytują zgodność choćby tylko dwóch mocarstw w pewnej części sprawy wschodniej za nieprawdopodobną. Wobec takiego

usposobienia sfer tureckich nie wiele oczyszczenia praktycznego znaczenia może mieć poparcie żądań francuskich przez ambasadora p. White, choćby poparcie to było jeszcze natarczywsze. Porta nie wierzy sta nowczo w jednomyślność rzeczywistą Francji z Anglią w sprawie kanału Suezkiego, i to głównie przekonanie powstrzymuje ją od podpisania konwencji.

KRONIKA

Lwów, 4 września.

— **Najj. Pan** raczył najmiłościwiej u dzielić z prywatnej Szej skatufy gminie Bar yłów, w powiecie brodzkim, na budowę szko-
ły, zapomogi w kwocie 100 zł.

— **J.E. p. Marszałek krajowy**, Jan hr. Tarnowski, przybył wczoraj wieczór do Lwowa i dziś przewodniczyć będzie Radzie Wydziału krajowego.

— **W nowym teatrze nadwornym** w Wiedniu odbyło się w tych dniach próbné oświetlenie elektrycznością całego gmachu, które powiodło się najzupełniej. Teatr, stosownie do zarządzenia Najj. Pana, otwarty zostanie między 1 a 15 października.

(m) **Przed trybunałem sędziów przysięgłych** w tutejszym sądzie krajowym kar-
nym, rozpoczęła się dzisiaj rozprawa główna w sprawie Jana Kurpiela, przybierającego tak-
że nazwiska: M. Bielaka, M. Gierlacha, Dżona, Kowalskiego i Galkiewicza, rodem ze Stanisła-
wowa, liczącego lat 47, żonatego, ojca 3 dzieci, patrona chirurgii, we Lwowie stale mieszkają-
cego, karanego już trzykrotnie za przekroczenie przeciwko bezpieczeństwu czci, a oskarżonego obecnie przez prokuraturę państwa o zbrodnie: oszustwa dokonanego i zamierzonego, tudzież o zbrodnie przewidziane i określone w §§. 125 i 132 III ust. kar. Rozprawie przewodniczy rad-
ca p. Bauch, c. k. prokuraturę państwa za-
stępuje K. hr. Dzieduszycki; oskarżonego bro-
ni dr. Juliusz Popiel; strony poszkodowane za-
stępuje dr. Till. Zgodnie z wnioskiem p. obroń-
cy uchwalili trybunał z uwagi na postanowienia §§. 229 i 231 proc. kar., które wykluczają ja-
wność rozprawy, gdy jej przedmiotem są czyny obrażające publiczność moralność, przeprowadzić rozprawę karną Kurpiela przy drzwiach zam-
kniętych. Wskutek tej uchwały ogłaszanie szcze-
gółów rozprawy w pismach publicznych jest wzbronione i dlatego ograniczymy się tylko na podaniu wyroku, który zapadnie prawdopodobnie pojutrze.

— **Egzamin dojrzałości** w c. k. se-
minarium nauczycielskim męskim we Lwowie, odbędzie się dnia 13 b. m. Ci kandydaci, któ-
rzy na mocy pozwolenia wys. c. k. Rady szkol-
nej krajowej mają zdawać cały egzamin, pi-
śmienny i ustny, zgłaszają się do kancelarii dy-
rekcyj już dnia 11 b. m.

— **Z konserwatorium.** Wstępne egza-
mina uczniów rozpoczynają się w środę i każ-
dego następującego dnia o godzinie 5 po poł-
dniu. Zapisy trwają w tym roku do 9 września,
po którym to dniu tylko na podstawie §. 4 re-
gulaminu, uczniowie mogą być przyjęci. Regu-
lamin i plan nauki są do przejrzania w kan-
celarii Towarzystwa muzycznego (gmach teatru)
od godziny 10 do 12 przed południem i od 5
do 7 po południu.

— **W żeńskim wyższym zakładzie** naukowo-wychowawczym pani Maryi Zagórskiej, rozpoczął się rok szkolny z dniem dzisiejszym. Plan lekcyjny i skład grona nauczycielskiego pozostały jak w latach ubiegłych. Nadto otwartą została dziewiąta klasa nauki dopełniającej, o której praktycznym planie można u przełożonej zakładu powziąć bliższych informacji.

— **Ślub p. Juliusza Kadyja**, praktykanta
konceptowego c. k. Namiestnictwa, z panną Ja-
niną Zadurówicówną, córką Grzegorza i Emilii
z Torosiewiczów, odbędzie się we Lwowie dnia
8 b. m. w archikatedrze orm. o godzinie 7 wie-
czór.

— **Wspólna wycieczkę** urządzają oba
Towarzystwa nasze techniczne, krakowskie i
lwowskie, do Szczakowy, Ostrawy i Witkowie.
Program tej wycieczki jest następujący: Odjazd
z Krakowa o godzinie 5 minut 37 rano w piąt-
tek 7 września, przyjazd do Szczakowy o godz.
7 min. 30. W Szczakowie zwiedzić mają u-
czestnicy fabrykę cementu i fabrykę sody, po
obiedzie nastąpi odjazd do Ostrawy, gdzie od-
będzie się nocleg. W sobotę 8 września wy-
marsz do Witkowie o godz. 7 rano; po zwie-
dzeniu kuznie witkowieckich powróć do Ostra-
wy o godz. 4 po południu, gdzie ma się zwie-
dzać dworzec kolejowy i warsztaty, a wypad-
kowo i walcownię blachy cynkowej. W nie-
działę 9 września uczestnicy zwiedzą kolej Gór-
niczą (Montanbahn) i szyby. Odjazd do Kra-
kowa nastąpi o godz. 4 min. 37., a przyjazd
do Krakowa o godz. 9 min. 48 wieczór.

(x) **Wiadomości statystycznych** o
stosunkach krajowych, wydawanych przez kraj-
biuro statystyczne pod redakcją prof. dr. Ta-
deusza Pilata, pojawił się onegdaj zeszyt I to-

mu XI, zawierający dwie udatne prace do wy-
świecenia ekonomicznych stosunków gmin miej-
skich w Galicji przyczyniające się, pióra p.
Karola Kucharskiego, konceptowego adjunkta
Wydziału krajowego.

— **Kapela „Harmonii“** grać będzie
we środę, dnia 5 b. m., w parku Kilińskiego
na Stryjskiem. Początek o godzinie 5 po po-
łudniu.

— **Piorun.** Podczas wczorajszej ulewy
uderzył piorun w komin kamienicy, będącej
własnością p. Sopińskiego pod l. 29 przy u-
licy Długosza i takowy roztrząsał.

— **Kradzież sucharów.** Zarząd pie-
karni wojskowej zauważył, iż z magazynów
wojskowych przy ulicy Janowskiej wykradano
suchary. Uwiadomiona o tem policja wykryła
dziś sprawców tej kradzieży: Antoniego Sasa i
Jana Harasimowicza, wyrobników pracujących
przy barakach wojskowych.

— **Stan powietrza.** Barometr idzie
w górę.

Prognoza na dobę następującą od godziny
12 w południe, dnia 4 b. m., według spostrze-
żeń stacyi Szkoły politechnicznej: Wiatr zachod-
ni, średnia temperatura doby około +17°C.,
stan nieba zmienny, powietrze wilgotne i niespo-
kojne, deszcz chwilowy.

Średnia temperatura ubiegłej doby była
+16.7°C., najwyższa +25.0°C., najniższa była
dziś nad ranem i wynosiła +12.4°C.

Suma opadu wynosi 28.6 mm.

Zniżka barometryczna 750 — 755. znaj-
duje się koło wysp Sztetlandzkich; zwyżka
770 do 765 w północnej Rosyji; zniżka dru-
gorzędna znajdowała się na Połud.

Stan barometru był dziś o godzinie 9 ra-
no, zredukowany na poziom morza 764 mm.

— **Na polu ćwiczeń artylerii** pod
Czarnym Dunajem, w powiecie nowotarskim,
włóścianie Michał i Maciej Miętusowie znaleźli
pocisk eksplodujący, który pękł im w rękę,
kiedy usiłowali wysypać zeń proch. Nieostroż-
ność swą przypłacił Maciej Miętus ciężkiem
kalectwem, zaś Michał Miętus doznał lekkiego
skaleczenia. Doraźnie pomocy udzielił pokale-
czonym lekarz wojskowy, dr. Steiner w No-
wym Targu, poczem starostwo tamtejsze zarzą-
dziło odesłanie Macieja Miętusa do szpitala św.
Łazarza w Krakowie.

— **Sprawca kradzieży u Granich-
städt'en'a.** Przed kilku laty, jak sobie niewąt-
pliwie czytelnicy przypominają, popełnioną zo-
stała bardzo znaczna kradzież u jubilera wie-
deńskiego Granichstädt'en'a, której sprawców po-
licja nietylko wiedziała, ale i europejska wy-
kryć nie zdołała i w końcu zaprzestała zupeł-
nie poszukiwań. Obecnie *Budapester Tagblatt*
otrzymuje korespondencję z Nowego-Jorku od
wyższego urzędnika tamtejszej policji, który do-
nosi, iż sprawa owej wielkiej kradzieży prze-
stała istnieć tylko dla starego świata, a cho-
ć policja Stanów Zjednoczonych nie ma ani
prawa, ani potrzeby zajmować się kradzieżami
popełnionymi w Europie, niemniej nie byłaby
najlepszą na kuli ziemskiej, gdyby jej nie ob-
chodziły wszystkie „majstersztyki“ dokonywane
w dziedzinie przestępstw. Niedawno umarł w
więzieniu nowojorskiem prawdziwie genialny
złodziej, znany policyantom całego świata. Na-
zwisko jego Henryk Benson, a numer w albu-
mie przestępców 3685. U tego to Benson'a,
gdy go aresztowano raz ostatni, znaleziono klej
noty, pochodzące niewątpliwie z kradzieży, do-
konanej u Granichstädt'en'a. Przeszłość B.-
son'a godna jest bohatera romansu. Urodzony
w Anglii, studiował prawo w uniwersytecie w
Oxfordzie, który ukończył, ale prowadził takie
lekkie życie, iż rodzice wyrzekli się go. W r.
1870 angielski baronet — bo Benson posiadał
ten tytuł — wstąpił jako oficer do armii fran-
cuskiej i otrzymał dwa orderzy za waleczność.
Po ukończeniu wojny Benson w r. 1874, za
różne przestępstwa został skazany w Londynie
na kilkoletnie więzienie, z którego postanowił
wskazkę się wydostać; wszelkie jednak usiło-
wania ucieczki, w obec bacznej strażi, spełzły
na niczem. Wówczas w głowie przestępcy doj-
rzał trudny do pojęcia plan. Pewnej nocy wy-
lał na siebie naftę z lampy i podpalił się. Po-
spieszono mu na pomoc i strasznie poparzo-
nego odwieziono do szpitala. Zaledwie Benson
powrócił do zdrowia, uciekł i pojechał do Ame-
ryki, gdzie na dobre rozwinął swoją zbrodni-
czą działalność. Ostatnią jego sztuczką, dzięki
której sława jego rozniósł się daleko i szeroko,
było głośne oszustwo z biletami na wystę-
py Adeliny Patti. Benson wsiadł na pokład
tego samego statku, którym jechała artystka,
zajął kajutę obok niej i podsłuchiwał cały plan
jej podróży, dowiedział się, kto został upoważ-
niony do sprzedawania biletów i był ośm dni
przed *diva* w Meksyku. Występując w roli
sprzedawcy biletów na występy Patti, Benson
zdołał zebrać 42.000 dolarów za bilety fałszy-
we. Sam gubernator zapłacił mu za nie 600
dolarów. Naraz władze powzięły podejrzenie i
zażądały, aby impresaryo złożył kaucję; Ben-
son odpowiedział, iż złoży ją nazajutrz, tym-
czasem zaś w nocy uciekł, pozostawiając w
mieszkańcu 4000 dolarów, aby myślnie, że po-
wróci. Za wynagrodzeniem 500 dolarów mu-
rzyń, będący w służbie kolejowej, ukrył Ben-

son'a w swoim składanem łóżku, w pociągu
towarowym i w ten sposób przestępca dostał
się do Nowego-Jorku, gdzie wpadł w ręce
sprawiedliwości; zdradził go murzyn, któremu
odmówił żądanych 2000 dolarów. Osadzony w
więzieniu Benson zdołał zeskoczyć z ganku i
zabił się. Śledztwo więc w tej zajmującej spra-
wie nie mogło być ukończone, ale policja no-
wojorska ma niezbitę dowody, że Benson pod-
czas kradzieży u Granichstädt'en'a był w Eu-
ropie i że na krótko przedtem w Brukseli okpił
na olbrzymie sumy grupę kapitalistów przez
założenie towarzystwa eksploatacy elektrycz-
ności.

— **Proces o zwalenie testamentu.**
Korespondent *Gazety Warszawskiej* z Mińska
pisze co następuje: Wielkie zainteresowanie
wśród inteligentnej publiczności tutejszej budzi
sprawa testamentu dr. Orzechowskiego z No-
wogródka, który zapisał na rzecz Towarzystwa
Dobroczynności w Warszawie sumę 200.000
rubli. Rodzina zmarłego filantropa starała się
obalić ów zapis, wnosząc akcyę do sądu okrę-
gowego w Warszawie, gdy zaś ten owe preten-
sye odalił a warszawska izba sądowa wyrok
ten potwierdziła, krewniacy przenieśli sprawę
do sądu okręgowego w Mińsku, w myśl zasa-
dy, że sprawa winna być rozstrzygana przez
ten sąd, w obrębie kompetencji którego testa-
ment był sporządzony. Tym razem jednak ro-
dzina nie prowadziła już procesu na własną
rękę, lecz odstąpiła swe prawa grupie pokąt-
nych doradców — żydów, którzy w razie po-
myślnego ukończenia sprawy mieli wypłacić
rodzinie pewną nieznaczną kwotę. Adwokaci ci
rzadzili się tak arbitralnie, iż wzięli w kom-
pletną niewolę rodzinę dr. Orzechowskiego, któ-
ręcąc się pomiędzy sobą, terroryzowali pojedyn-
czych członków, zmuszając ich do wydawania
i cofania plenipotencji. Akcyę swą żydzi oparli
na przepisie prawa, obowiązującym w cesar-
stwie, oraz w guberniach zachodnich, mocą
którego testament, niepoświadczony przez dwóch
świadków, uznawany jest za nieważny. Testa-
ment dr. Orzechowskiego był podpisany wpraw-
dzie przez dwóch świadków, zapisodawca je-
dnak, który zmarł w kilka lat po sporządzeniu
testamentu, był o tyle nieostrożnym lub nie-
świadomym prawa, że nie dawał do podpisu
świadkom wpisywanych później numerów tych
papierów wartościowych, które od chwili śmierci
zapisodawcy były już wycofane. Papierów
takich okazało się na sumę około 90.000 ru-
bli, co wynosi blisko połowę całego zapisu.
Sąd okręgowy w Mińsku akcyę tę uwzględnił,
w obec czego warszawskie Towarzystwo Do-
broczynności zaapelowało do izby sądowej w
Wilnie.

— **Fundacya dobroczynna. Warsz.**
Dziennik donosi o zatwierdzeniu zapisu Janu-
sza Rostworowskiego, który legował 105.000
rubli na cele filantropijne w następujących wa-
runkach: 1) Kapitał ów ma nosić miano: Fun-
dacya imienia Karoliny i Janusza Rostworow-
skich dla ubogich i ociemniałych; 2) ustano-
wiony ma być osobny komitet pod przewodni-
ctwem prezydenta miasta Warszawy, przy udziale
osób, wskazanych przez ofiarodawców, a w ich
liczbie członka warszawskiej rady dobroczynno-
ści publicznej; komitet ten będzie rozporządzał
procentami od kapitału. Komitet ministrów za-
twierdził zarówno zapis, jak i jego warunki, a
car polecił, aby p. Januszowi Rostworowskiemu
wyrażono podziękowanie za wspaniałą ofiarę.

— **Wiadomość o skarbie, znalezio-
nym** jakoby przez włóścianina Lewoczko, w gub.
czernihowskiej, a zawierającym miliony, o czem
doniosły niektóre dzienniki rosyjskie, okazała
się zupełnie fałszywą, na mocy zawiadomienia
gubernatora czernihowskiego, udzielonego re-
dakcyi *Goića urzędowego*.

— **Carowa rosyjska** przedwczoraj po
południu o godzinie 3ciej przejechała przez
Szczakowę wracając do Petersburga. Pociąg
dworski, w którym cesarzowa jechała, zatrzy-
mał się w Szczakowy tylko cztery minuty i nikt
zeń nie wysiadł.

— **Wielki pożar**, jaki szalał na Stein-
werder w Hamburgu, powstał w starym ma-
gazynie drewnianym, należącym do firmy Israel,
gdzie czternastu robotników zajętych było far-
bowaniem i mieszanem cukru. Naraz pracujący
usłyszeli głośny huk i odwróciwszy się spo-
strzegli, iż lampa naftowa pękła i wpadła mię-
dzy nagromadzony w magazynie towar. Rzucono
się do gaszenia, ale płomienie szerzyły się z
taką szybkością, napotykając wszędzie na łatwo
palny materiał, że robotnicy już tylko musieli
myśleć o uratowaniu własnego życia. Ogień
przenosił się z jednej szopy drewnianej na dru-
gą, zamieniając wszystko w popiół i gruz. Ośm
sikawek parowych zdołało opanować ogień
zaledwie po upływie dziesięciu godzin, podczas
których niszczący żywioł zrządził szkody na 5
i pół miliona marek. Nie obyło się także bez
ofiar w ludziach; zdaje się, iż podana dotąd
cyfra spalonych osób nie jest dokładną i że po
uprzątnięciu gruzów z olbrzymiego pogorzeliska,
okaże się większą.

— **Krwawy pojedynek** odbył się dnia
1 b. m. na holenderskiej granicy, między p.
Thuillier, redaktorem *Independance Belge*, a
sędzią pokoju z Lüttich, p. Lejeune. Thuillier
padł na miejscu trupem.

○ **Fizyognomia ludzkiego oblicza.**
Pod tym tytułem ogłasza obecnie w *Archiv für Anthropologie* profesor Herman Schaafhausen, artykuł rozwiastujący nieco kwestję fizyognomii rysów na obliczu ludzkim. Ciekawem jest, co uczony ten pisze o uszach, nosach, ustach i brodach.

Ucho u człowieka — pisze Schaafhausen — nie wielkie ma fizygnomiczne znaczenie. Chociaż anatomicznie uszy w nim wykazują istnienie muszkułów, atoli od niepamiętnych czasów ruchliwość swoją utraciło. Ludzie pracujący na powietrzu, jak na przykład włócianie, posiadają muszle uszne wykrzywione, niekształtne, zapewne z powodu ciągłego wystawiania ich na jesienne i zimowe niepogody. Dlatego nie bez słuszności wielu utrzymuje, iż brzydkie uszy zdradzają niskie człowiek pochodzenie. Wykształceni muzycznie ludzie mają najczęściej regularnie piękne muszle uszne, podobne do tych, jakie widzimy na starożytnych posągach greckich. Ucho łączy się harmonijnie z rysami twarzy; jeżeli ono jest brzydkie, twarz nie posiada także pięknych i kształtnych rysów. „Kiedy pewnego razu — własne słowa Schaafhausena — zająłem miejsce w wagonie kolei żelaznej obok jakiegoś pana, uderzony zostałem pięknoscią jego uszu. Byłem przekonany, że musiał być muzycznym. Właśnie gdy chciałem się go o to zapytać, wyjął z kieszeni muzyczną gazetę i począł ją czytać z wielką uwagą.”

Nos uważany powszechnie za ozdobę twarzy, wysoko także przez Linneusza i Lawatera był ceniony. U małych i dzieci braknie mu wydatności, jest okrągławy, tępy. Ponieważ oddech ze wzrostem ciała staje się silniejszym, przeto nos dziecięcy przedłuża się i wydatnieje w miarę wzrostu. Napoleon I powierzał najchętniej ważne zadania tym z pomiędzy swoich generałów, którzy posiadali nosy orle, przypuszczał bowiem, że muszą zarazem mieć więcej od innych odwagi i energii w postępowaniu. Darwin o małym nie został wykluczony od udziału w wyprawie naukowej na okręcie „Beagle”, bo kapitan Fitzroy, ujrawszy mały nos jego, nie przypuszczał, aby ten młody badacz natury posiadał dosyć wrodzonej energii. Ludzie muszkułarni, obdarzeni są częściej aniżeli słabo zbudowani, zakrzywionymi nosami. Jednak bywają także nosy takie skutkiem dzieciństwa familijnego. Cywilizacja, tak samo jak i klimat, wywierają również wpływ na kształt nosów. Częste puchnięcie z powodu wydzielenia flegmy w chłodnych i wilgotnych okolicach, jak na przykład w Holandii i Anglii, bywa powodem nadmiernych nosów, które można także obserwować na egipskich świątynnych malowidłach, albo na obliczach ludów zamieszkujących północne strefy kuli ziemskiej. Jak utrailiśmy władzę poruszania uszami, tak samo pozabawieni jesteśmy władzy czynienia ruchów nosami, a jednak przyszuła ona psom i innym zwierzętom. Mówimy jednak mimo to: „ten człowiek zadziera nosa; — nos mu się wyciągnął; — każdy ptak według nosa swego śpiewa; — śpiewa przez nos; spuścił nos na kwintę” i t. d. Słyszmy także często o „pijackich nosach” i wiemy, dla czego je tak nazywają. Ludzie, posiadający nosy spiczaste, uchodzą za zmysłowych, równie jak i ci, co szczególnie lubią wachać kwiaty i wszelkiego rodzaju pachnidła.

Usta z powodu swojej wielkiej ruchliwości są plagą malarzy. Z tego nawet głównie powodu Darwin porównywał ludzi do małp, mogących z krtani swojej wydobywać człowiecze głosy. Kształt swój, to jest formę, otrzymują usta od szczęk. Jakaż różnica zachodzi pomiędzy na pół przymkniętymi ustami murzynów o grubych wywróconych wargach, a drobną buzią pięknej niewiasty europejskiej! Francuski dentysta, Wiliam Rogers mniemał, że w ustnej jamie człowieka może rozpoznać wszystkie jego duszy własności.

Broda posiada także fizygnomiczne znaczenie. Wystająca broda, zdaniem Linneusza, jest najwybitniejszą cechą ludzką. I w samej rzeczy: żadna zwierzęca głowa nie ma brody. Im w późniejszy wiek posuwa się człowiek, tem więcej zmienia się jego dolna szczeka, a z utratą zębów broda zupełnie naprzód występuje. Jeżeli powiada, że „spiczasta broda znamionuje skąpca”, to dla tego zapewne, iż namietność ta zwykle ludzi wiekowych opanowywa. W tył cofnięta broda nadaje twarzy wyraz niedołężny, głupkowaty. Idyoci posiadają najczęściej duże zęby, lecz przytem, a to jest już regułą, żuchwę bez brody. Trzy najstarożytniejsze, przedhistoryczne dolne szczęki ludzkie, znalezione w Belgii i Morawie, mają ten sam charakter, co dowodzi, że istoty, do których należały, musiały stać na najniższym szczeblu umysłowego rozwoju. Wiele także plemion muryńskich (jak n. p. w Gwinei) i dzicy mieszkający wysp południowego Oceanu mają w ogólności bardzo słabo rozwiniętą dolną część twarzy.

— **Nieustająca wystawa** zjednoczonego Towarzystwa przyjaciół sztuk pięknych, przy placu św. Ducha 1. 10, otwartą jest codziennie od godziny 11 rano do 7 po południu. Wstęp od osoby kosztuje w niedzielę 15 ct., w dni powszednie 30 ct. Dla członków wstęp wolny.

Notatki literacko-artystyczne.

— **Nr. 17 Świata** należy bez zaprzeczenia do najpiękniejszych w tegorocznym kompilacji, jakkolwiek, ze względu, że ta wykwintna publikacja prowadzona jest z niezwykłą starannością, wybór między numerami przedstawia nie małą trudność. Mniemamy, że ocenić je będzie można dopiero wtedy, kiedy się już zbierze cały rocznik, który świetnie świadczyć będzie o naszych zasobach i siłach artystycznych. Zeszyt najświeższy, jak zwykle niezmiernie punktualnie wydany, zaczyna się od artykułu „Trzej wieszczowie nasi wobec kościoła” przez ks. Z. S. Felińskiego, arcybiskupa Tarsu, w którym dostojny autor wyświetla na podstawie nieznanych dotąd szczegółów przyczyny zerwania Mickiewicza i Słowackiego z Towiańskim, charakteryzując przytem stanowisko jednego i drugiego wobec Kościoła. List ten zasługuje na uwagę poważnej krytyki i zainteresować nader gorąco tych, którzy poświęcają się specjalnym badaniom nad mistrzem Adamem i dwoma innymi wielkimi poetami naszymi. Zaliczamy go do najważniejszych świeżych zdobyczy w tym względzie. Można się na sąd autora nie godzić, należy jednak z powodu nowych faktów, dziś przezeń odsłoniętych, z pracą jego się zapoznać. W gmachu Mickiewicza i Słowackiego jest to cenna cegiełka. Redakcja *Świata* w wielce udany sposób poleciła ją uwadze czytelników, dając w niej piękny portret ks. arcybiskupa Felińskiego i przyodabijając tekst iniecyjami z drobniuchnymi wizerunkami Mickiewicza, Słowackiego i Krasińskiego — W dalszym ciągu bogatego numeru zatrzymuje naszą uwagę magnetyczno-hypnotyczne opowiadanie Wł. Zagórskiego pt. „Hrabianka Irma”, opatrzone słiznami winietami Czesława Jankowskiego. Utalentowany nowellista rozstrzuwa w nim dalekie katastroficzne przygody swej bohaterki z werwą sobie właściwą. Drugi już z kolei artykuł Henryka Glińskiego o J. Turgenjiewie charakteryzuje trafnie rosyjskiego pisarza. Wiersz Wiktora Gomulickiego „Pod krzyżem” należy do najsłabszych natchnień obecnego naszego piśmiennictwa i wymownie świadczy o wielkim talencie poety. Sprawozdania o Ikonostasie Matejki i o międzynarodowej wystawie sztuki w Monachium pisane są z tą wytrawnością sądu, która cechuje zawsze krytykę artystyczną *Świata*. Pod względem literackim kończą numer: wspomnienia pośmiertne o malarzu S. hr. Rostworowskim, żywo nakreślona „Pogadanka” miesięczna — w której pomimo osłon pseudonimu odgadujemy dowcipne pióro Józefa Blińskiego — oraz „Kronika”, jak zwykle pełna ciekawych drobnych wiadomości. Dodatki wypełnione są oryginalnymi powieściami. W dziale artystycznym nie ma rzeczy średnich; wszystko zasługuje na podniesienie. Z serji niereprodukowanych dzieł A. Grotgera spotykamy się z jednym z najpiękniejszych, jakie ten genialny artysta stworzył. Obie postacie w tak nazwanym „Pojedynku” śmiało zaliczyć można do arcydzieł. Dalej spostrzegamy pyszną głowę przez J. Matejkę, przypominającą rysami twarzy Władysława IV. Sliczny obraz Juliusza Kossaka „Dwie mogiły” przemawia do nas urokiem poezji. Następnie zajmują wdzięczną winietę tytułową i zachwyca miesiąc „Wrzesień” Romana Kochanowskiego. Dopełnia go ładny wierszyk Wł. Belzy. Dalej nęci portret młodej kobiety przez T. Aksentowicza i pełen wdzięku typ piękności przez Fer Brylla. Pojedyny gen. Boulanger i Floquet’a znalazł doskonałego ilustratora w Pawle Merwarcie. Żeby zaś nie przedłużać naszego sprawozdania, pominiemy winiety i portrety okolicznościowe, rozrzucone po zeszytach z bogactwem, sprawiającem oczom prawdziwą przyjemność. Wszystkie zaś wymienione obrazy i rysunki reprodukowane są i odbite tak artystycznie i wytwornie, że nie dziwnym się doprawdy pismom francuskim, że te właśnie zalety *Świata* tak wysoce podnoszą, porównyując naszą krajową ilustrację z najznakomitszymi wydawnictwami Francji i Anglii. A znowu w ostatnich czasach, za kilka najświeższych numerów, obypało krakowski dwutygodnik w Paryżu gładem zasłużonych pochwał.

— **Treść nr. 16 pisma Bonus Pastor** zawiera: Mowa Eneidy o wolności. — Dział kaznodziejski: Szkic 487 nauki na uroczystości imienia Maryi. — Decyzje i dekreta św. Kongregacji. — Kwestye kanoniczne i teologiczne: Rytuał mszy św. w kościołach zakonnic, obowiązanych do chóru. — S. p. dr. profesor św. Teologii, ks. Józef Scheeben (wspomnienie pośmiertne). — Kongres austriackich katolików w Wiedniu. — Bibliografia: Hde szukaty prawdy... świąszczyński Kl. Kulezykij. Katechizmy nowe. — Kronika: Rzym, Galicya, Austria, Ziemia polska, Śląsk austriacki, Bukowina, Niemcy, Belgia, Włochy i Ziemia święta. — Wiadomości dycezyjne: Z archidiecezyji lwowskiej ob. łac. i z dycezyji przemyskiej. — Odpowiedź redakcyi. — Ogłoszenia.

GOSPODARSTWO I HANDEL

Bank krajowy Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Stan z dniem 31 sierpnia 1888.

Asygnaty i czek 1,207,054 zł. 83 ct. Emisyje: a) 4½ procentowe listy zastawne 14,229,000. zł. b) 5 pr. Obligacje komunalne I Em. 1,300,300. Razem: 15,529,300 zł.

— **Z Izby handlowo-przemysłowej.**
Z dniem 1 września b. r. zaprowadziła kr. włońska dyrekcyja generalna ceł nowe przepisy dotyczące certyfikatów pochodzenia dla towarów z zagranicy do Włoch sprowadzanych. Przepisy te w całej rozciągłości umieszczone są w czasopiśmie „Handels-Museum” nr. 33 z dnia 16 sierpnia b. r. i przejrane być mogą w biurze Izby handlowej i przemysłowej

** Targ zbożowy.*) Dnia 5 września 1888 r.

Lwów, pszenica 6'45 do 7'35, żyto 4'60 do 5'30, jęczmień browarny 4'— do 6'—, owies 4'50 do 5'25, groch 4'50 do 10'5; wyk 4'50 do 5'—, rzepak 10'50 do 12'—, linianka —, konieczyna czerwona 22'— do 26'—, konieczyna biała 32'— do 35'—, konieczyna szwedzka 30'— do 36'—

Tarnopol, pszenica 6'45 do 7'25, żyto 4'40 do 5'—, jęczmień browarny 4'— do 5'80, owies 3'75 do 4'45, groch 5'50 do 10'—, wyk 4'30 do 4'75, rzepak 10'— do 12'—, linianka —, konieczyna czerwona 20'— do 25'—, konieczyna biała 30'— do 34'—, konieczyna szwedzka 30'— do 35'—

Podwoleczyska, pszenica 6'35 do 7'15, żyto 4'35 do 5'10, jęczmień 3'65 do 4'60, owies 4'— do 4'65, groch 5'10 do 9'—, wyk 4'50 do 5'10, rzepak n. 10'— do 11'85, linianka —, konieczyna czerwona 20'— do 25'—, konieczyna biała 30'— do 34'—, konieczyna szwedzka 28'— do 35'—

Czerniowiec, pszenica 6'50 do 7'—, żyto 4'35 do 4'90, jęczmień 4'20 do 5'05, owies 3'30 do 4'—, groch 4'40 do 9'—, wyk 4'10 do 4'80, rzepak 10'— do 11'15, linianka —, konieczyna czerwona 21'— do 25'—, konieczyna biała 31'— do 35'—, konieczyna szwedzka — do —, tymotka 20'— do 30'.

Wszystko za 100 kilo netto bez worka. Chmiel od 42'— do 70' zł. uśredniale za 56 kilo, loco Lwów, poszukiwany. Okowita gotowa za 10'000 litrów loco Lwów — do — zł.

Uspokobienie stałe. Ruch handlowy dość ożywiony.

* Przedruk wzbroniony

Bank rolniczy we Lwowie donosi: Mimo nieco słabszych notowań na międzynarodowym targu wiedeńskim, uśrednienie przychylne na rynku naszym zdołało się nadal utrzymać.

Popyt na pszenicę i żyto jest do obecnej chwili więcej przez firmy spekulacyjne wywołany — młyny zachowują się jeszcze dość biernie.

Skutkiem słabej podaży, obroty handlowe nie są zbyt znaczne.

Jęczmiona w doborowych jakościach poszukiwane.

Lwów, 31 sierpnia.

Bank rolniczy notuje za 100 klg. loco Lwów Pszenica gotowa 6'80 do 7'40, żyto gotowe 4'80 do 5'30, owies obrotowy 4'85 do 5'25, jęczmień 5'50 do 6'75, rzepak — do —, groch 6'— do 8'50, wyk — do —, bobik — do —, hreczka — do —, kukurdza — do —, chmiel za 56 kilo — do —, konieczyna czerwona 30'— do 45'—, konieczyna biała 30'— do 40'—, konieczyna szwedzka 30'— do 42'—, spirytus za 10,000 ltr. prot. zł. loco stacye kolei — do —.

Wiedeń, 3 września. (Telegram Gazety Lwowskiej). Przypędzono na wczorajszą targ bydła rzeźnego 3799 sztuk opasowego 540 z paszy i 1323 chudego. Razem 5662 sztuk. Pomiędzy temi z Galicyi przypędzono 545 sztuk opasowych, 244 sztuk chudych, z Bukowiny 923 sztuk opasowych. Ogólny przypęd był o 896 sztuk większy niż zeszłego tygodnia. Z Galicyi przypędzono o 92 sztuk więcej. Przebieg targu był mało ożywionym. Ceny spadły od 1 do 2 zł. Nie sprzedano 85 sztuk. Płacono: galicyjsko-bukowińskie woły opasowe po 48 do 57 zł., za towar przedni 58 do 60 zł.; węgierskie woły opasowe po 48 do 56 zł., za towar przedni 57 do 59 zł.; z innych krajów koronnych woły opasowe 50 do 57

zł., a za towar przedni 58 do 61 zł.; krowy 48 do 52 zł., stadniki 47 do 52 zł. za centnar metryczny. Bydło chude 21 do 116 zł. za sztukę.

OSTATNIA POCZTA

(Budżet krajowy).

(x) Budżet funduszu krajowego na rok 1889 uchwalony na dzisiejszej sesji przedstawia się o 410,000 złr niekorzystniej niż w roku ubiegłym. Skutkiem tego Wydział krajowy przysłał z wnioskiem podniesienia dodatku krajowego z 31 na 35½ centów t. j. o 4½ centa.

Były dwie drogi: albo zaciągnięcie pożyczki w sumie 410,000 złr., na co trzeba było emitować przynajmniej pół miliona listów, albo też podniesienie dodatku. Pierwszej nie można było iść, gdyż wydatki preliminarne na rok 1889 nie zawierają ani jednej pozycji wydatków nadzwyczajnych, a niedobór powstały ze zwyczajnego gospodarstwa, pokrywać pożyczką krajową, znaczyłoby postępować wbrew uznanym zasadom finansowym. Z drugiej strony obniżka dodatku idemnizacyjnego pozwala na podwyższenie w odpowiednim stosunku dodatku krajowego.

Budżet wydatków na rok 1889 przedstawia się bardzo normalnie, tak normalnie, jak mało w którym roku; nie tylko bowiem nie ma żadnych wydatków nadzwyczajnych, ale nadto w wydatkach zwyczajnych nastąpiły znaczne redukcye w tych działach administracji, które dotychczas stale wzrastały. Budżet szpitalny wykazuje oszczędności na kilkanaście tysięcy, administracyja drogowa wykazuje oszczędności na 17,000 zł.

Powstały niedobór tłumaczy się głównie tem, że w tym roku nie ma żadnej reszty kasowej, podczas gdy w roku przeszłym reszta kasowa wynosiła około 200,000 zł.; następnie i tem, że amortyzacyja długów wzrosła w tym roku, z powodu pożyczek zaciągniętych w zeszłym roku, o jakie 75,000 zł.; a wreszcie, że wydatność centaliona w roku 1886 na 99,000 zł. przyniosła faktycznie 106,000 zł., podczas gdy obecnie wydatność centa szacowaną być może najwyżej na 103,000 zł.

Wzrost wydatków okazuje się znaczniejszy w funduszu szkolnym krajowym 75,000 zł., co wynika z natury rzeczy, gdy w miarę wykonywania przyjętego programu zakładania nowych szkół, pociąga to za sobą stałe powiększenie wydatków. Nadto budżet przemysłowy z powodu wniosków krajowej komisji przemysłowej podniósł się o 6,000 zł. nad wydatki zeszłoroczne na cele przemysłu.

Wszystko to sprawiło, że w pośród najspokojniejszej gospodarki, pomimo najściślejszych oszczędności, wśród najnormalniejszych warunków, budżet okazał się przeszło 400,000 zł. wyższym. Jeden dowód więcej, że dla równowagi zwyczajnego budżetu krajowego potrzebnym jest stałe podniesienie dodatku krajowego.

Wczoraj, d. 3 b. m. odbywały się wybory uzupełniające do Sejmu galicyjskiego w czterech kurjach mniejszych posiadłości, a to w okręg: Jasło-Brzostek-Frysztak, Sniatyn-Zabłotów, Pilzno-Dąbrowa i Rudki-Komarno.

O rezultacie wyborów otrzymujemy następujące telegraficzne zawiadomienia:

W **Jasło** głosowało 201 wyborców. Franciszek hr. Mycielski otrzymał 114 głosów, pp. Wojciech Biechoński 73 głosów, Walenty Scieżka 12 gł., Franciszek Dubich i Wojciech Michowski po 1 głosie. Został wybranym tedy: Franciszek hr. Mycielski.

W **Sniatynie** oddano 132 głosów. Z tych pan Stefan Moysa otrzymał 75 głosów, ksiądz Cyryl Hamorak 56 głosów. Został wybranym tedy pan Stefan Moysa.

W **Pilźnie**, przy drugim głosowaniu, otrzymał sędzia powiatowy z Dąbrowy, Czesław Łoziński, 55 głosów, p. Miodowicz 50 głosów.

Posłem został wybrany przeto p. Czesław Łoziński.

W **Rudkach** zwyciężył, jak już wiadomo z wczorajszego depeszy, hrabia Karol Lanckoroński, na którego oddano 74 głosów, gdy kontrkandydat, ksiądz Michał Matkowski, otrzymał 48 głosów.

Najj. Pan uda się 6-go b. m. do Pöchlarn, powróci tego samego dnia do Wiednia, a 11-go b. m. wyjedzie na manewry do Belwary.

Najd. Arcyksiążę Fryderyk przybył do Wiednia.

Ambasador niemiecki, ks. Reuss, powrócił z urlopu do Wiednia.

Z Wiednia donoszą do *Czasu*, że w tamtejszych sferach politycznych panuje przekonanie, iż pobyt carowej i następcy tronu w Gmunden, przybycie tam Najjaśniejszego Cesarza Franciszka Józefa, i wizyta Najdost. Arcyksięcia Karola Ludwika w Przerowie są faktami niezbitego znaczenia.

Na 16 b. m. zwołał dr. Rieger wiec wszystkich posłów do Izby deputowanych, będących członkami klubu czeskiego, oraz posłów sejmowych należących do klubu staro-czeskiego. Oprócz tego zaproszeni zostali wszyscy burmistrzowie, radni miast, członkowie wydziałów powiatowych, i czescy członkowie Izby handlowych. Na wiecu tym ma być złożone sprawozdanie o czynnościach posłów w kierunku prawnopanstwowym i na rodowym.

Zagrzebski *Obzor* dowiadyuje się z Pestu, iż w tamtejszych dobrze poinformowanych kołach uważają ustąpienie już w najbliższym czasie bana hr. Khuena za rzecz zadecydowaną. Mówią, iż hr. Khuen otrzyma tękę handlu a jego miejsce w Zagrzebiu zajmie hr. Władysław Pajacevic.

Według dotychczasowych dyspozycji cesarz Wilhelm przybędzie do zamku Friedrichshafen w odwiedziny króla württemberskiego, do Monachium 2 października, do Wiednia 4 a do Rzymu 10 października. Oficjalna *Post* pisze, iż nie jest bynajmniej przypadkiem, że obaj dyplomatycy przedstawiciele Niemiec i Prus, przy Kwirynale i Watykanie, bawią obecnie w Berlinie, a wielce prawdopodobne jest, iż za ich współudziałem zostaną ułożone szczegóły wizyty cesarza w Rzymie, gdyż między prezesem gabinetu Crispim a ks. Bismarckiem w Friedrichsruhe porozumiewano się tylko co do ogólnej idei tych odwiedzin.

Köl. Volkszeit. dowiadyuje się, że na konferencji episkopatu pruskiego w Fuldzie uchwalono wystosować adres do cesarza Wilhelma. Adres episkopatu do Papieża ogłasza dzisiaj berlińska *Germania*.

W obec innych, sprzecznych z sobą poglądów stwierdza *National Zeitung*, iż nominacja p. Bennigsen na naczelnego prezesa regencji w Hanowerze wyszła z wyłączonej inicjatywy cesarza, nie zaś ks. Bismarcka.

Z Torunia donoszą, iż władza biskupia w Pelplinie (Prusach zachodnich) pragnąc stwierdzić faktyczny stan nauk dzieci w szkołach ludowych pod względem narodowości w dycezyi chełmińskiej, postanowiła zebrać dane statystyczne co do liczby dzieci polskich uczęszczających do szkół. W tym celu zwróciła się do duchownych swej dycezyi, którzy za pośrednictwem nauczycieli starali się zebrać odnośny materiał. Obecnie zakazała regencya surowo nauczycielom, aby się nie wazyli być w tym względzie duchownym pomocnymi.

Zapowiedziane przybycie wielkich książąt Sergiusza i Pawła wraz z Pobiedonoscewem do Jerozolimy, na inaugurację kaplicy rosyjskiej, zwraca uwagę w Konstantynopolu i budzi pewien niepokój, gdyż mimowoli przypominają sobie owe twierdze rosyjskie, wzniesione i zaludnione żołnierzami pod pozorem klasztorów i mnichów na górze Atos.

Z Belgradu donoszą, iż Turcyja pracuje w ostatnich czasach ustawicznie z gorącym pospiechem nad wzmocnieniem swych załóg nad granicą bułgarską i serbską.

Wedle *Corr. de l'Est*, zwlekane decyzji w sprawie rozwodowej ma ten cel, ażeby skłuszyć z własnej inicjatywy uznać konieczność rozwodu i zadecydowała go osobną uchwałą.

Z Francji dochodzi nagle wiadomość o obiegujących w Paryżu pogłoskach co do prawdopodobnego przesilenia ministerialnego. Przyszłoby ono do skutku na podstawie wniosku Ribota, który po zebraniu Izby na sesję jesienną ma zamiar podać formalny projekt powrotu do systemu wyborczego według okręgów. Twierdzą, że Ribot zjednał sobie wielu zwolenników wśród oportunistów i że grupa przynajmniej stu niezależnych deputowanych przynajmniej się ma do tego stronnictwa. Kombinację tę miała poddyktować obawa, że Floquet nie da rady

boulanzystom. Prezesowstwo gabinetu objąłby w razie przesilenia Ribot.

Mówią i o innej kombinacji; donoszą mianowicie, że kilku wpływowych a umiarkowanych republikanów stara się skłonić Carnota, ażeby wezwał do utworzenia gabinetu Juliusza Ferry, gdyż tylko on jeden według ich zapatrywania, posiada w dzisiejszej, groźnej dla republiki sytuacji, odpowiednie zdolności i wystarczającą energię dla pokonania wicherzeń i utrzymania powagi republiki umiarkowanej.

Z Brukseli donoszą, że konferencya w sprawach afrykańskich przyjdzie rzeczywiście do skutku i podają program, który obejmuje tylko dwa punkta: wytypienie handlu niewolnikami i wygnanie Arabów z środkowej Afryki, którą zamieniają na pustynię; wszelkie kwestye terytoryjów i granic są wykluczone.

Według doniesienia dzienników rzymskich, na okólnik Porty, protestujący przeciw Włochom w Massawie udzielono odpowiedzi, które po części są i merytorycznymi. Hr. Kalnoky odpowiedział, że Austria nie ma interesów w Massawie i nie sprzeciwia się poddaniu tamtejszych austr. poddanych pod jurysdykcję włoską. Ks. Bismarck odpowiedział, że nie wdając się w kwestye prawne, akcyi Włoch przeszkadzać nie może. Ambasadorowie państw tych dodali ustnie uwagę, że ich rządy, ze względu na przymierze z Włochami, z przykrością widziałyby, gdyby Porta w myśl noty swojej dalszą akcyę rozwinąć miała. — Dzienniki wykazują, jak wielkie powodzenie mają we Włoszech żydzi. Na wystawie sztuki w Bolonii otrzymało 9 żydów państwowe odznaczenia. Uniwersytet (ateneum) w Pizie ma 10 profesorów żydów. Prezesem i wiceprezesem włoskiej komisji dla wystawy w Paryżu są żydzi, nowy teatr w Turynie buduje żyd; w klasce ostatniej pod Saganieti zginęło kilku oficerów żydów.

Król Humbert, z następcą tronu, wyjechali z Rawenny i przybyli do Forli.

Rada gminna miasta Rawenny ogłosiła podziękowanie w imieniu króla, wystosowane do wszystkich obywateli miasta za przyjęcie, którego monarcha doznał.

Brukselski *Nord* konstatuje, iż Crispin, jeśli się w istocie nosił z wojennymi zamiarami, nie został do tego zachęcony ani w Friedrichsruhe, ani w Chebie, lecz przeciwnie, zalecono mu tam umiarkowanie i roztropność. Sprawa massawska, twierdzi ten organ, zostanie rychło zakończoną. Co się tyczy wyjazdu włoskiej floty pancernej do Lewanty, który początkowo szczególnie Grecję zaniepokoił, to wyjazd ten zarządzony został przed podróżą Crispiego do Friedrichsruhe, a od tego czasu włoski prezes ministrów swoje zamiary znacznie zmienił. Petersburski list *Norda* nie przestaje dalej oskarżać austriackiej i węgierskiej prasy, iż dolewa ona oliwy do ognia, podczas gdy w Berlinie starają się wszystkie poważne kwestye łagodzić i osłabiać.

TELEGRAMY GAZETY LWOWSKIEJ

Jarosław, 4 września. (Tel. pr.) Przy dzisiejszych wyborach głosowało 335 wyborców. P. Karol Bartoszewski otrzymał wszystkie głosy.

Stanisławów, 4 września. (Tel. pr.) Głosujących było 338. Dr. Leon Biliński otrzymał 250 głosów, dr. Henryk Zathay 88 głosów, został tedy wybrany posłem na Sejm dr. Leon Biliński.

Pisek, 4 września. Na wczorajszym przeglądzie wojska, odbytym przez Najj. Pana w obecności Najdost. Arcyksięcia Rudolfa, Albrechta i Rainera, oraz zagranicznych *attachés* wojskowych, była dywizya ustawiona w formie skoncentrowanej. Przegląd i defilada wypadły ku zupełnemu zadowoleniu Najj. Pana.

Monarcha zwiedzał potem stadtinę w Neuhoft, gdzie wyraził swe całkowite zadowolenie z wzorowego porządku w stajniach, oglądał dokładnie konie, a wreszcie zwiedzał fabrykę papieru ze słomy, na przedmieściu w Pisek. Przy opuszczeniu fabryki towarzyszyli Najj. Panu żywe okrzyki robotników: *Slava!* Dalej zwiedzał Najj. Pan szkołę rolniczo-leśną, gdzie wpisał swe imię w księgę pamiątkową.

Wieczór odbył się obiad na 55 nakryć.

Skutkiem doniesień o wylewach w Budziejowicach, wysłane zostały tam dwa bataliony wojska, a równocześnie rozkazał Najj. Pan zaniechać dzisiejszego przeglądu, a ograniczyć się do defilady. Także i w Pisek grozi niebezpieczeństwo wylewu.

Pisek, 4 września. Głównodowodzący generał Philipovic, zawiadomił, iż Najjaśniejszy Pan raczył wyrazić Najwyższe zadowolenie z powodu nienagannej postawy 9tej dywizyi podczas wczorajszej rewii, na którą nie wpłynęła bynajmniej niepogoda.

Pisek, 4 września. Dzisiaj przed południem defilowała 19 dywizya przed Najj. Panem. Monarcha raczył wyrazić Najwyższe zadowolenie z powodu postawy wojska i precyzji w defilowaniu. Najj. Pan wyjeżdża dzisiaj w południe przez Hlubokę (Trauenberg) i Budziejowice do Wiednia.

Wiedeń, 4 września. (Tel. pr.) Najj. Pan wróci jutro do Wiednia, w piątek wyjedzie do Wieselburga a 11 b. m. z księciem Walii do Belohvar.

Ischl, 4 września. (Tel. pryw.) Najj. Pani i Najd. Arcyksiężniczka Walerya przybyły tu wczoraj i zabawią do końca września.

Pisek, 4 września. Od północy nastąpił opad wody. Niebezpieczeństwo zalewu uchylone.

Wiedeń, 4 września. (Tel. pryw.) Deputacya aptekarzy prosiła wczoraj p. prezesa gabinetu hr. Taaffego o powołanie jednego z aptekarzy do najwyższej rady sanitarnej. Hr. Taaffe przyrzekł ile możliwości uwzględnić to życzenie.

Wiedeń, 4 września. (Tel. pryw.) Na rozpoczęty wczoraj zjazd górników (*Bergmannstag*) przybyło około 500 uczestników z całej Austrii i zagranicy. Przedewszystkiem licznie są reprezentowane przedsiębiorstwa górnicze.

Wiedeń, 4 września. (Tel. pr.) Z wielu okolic Dolnej Austrii donoszą o wylewach.

Praga, 4 września. Na całej przestrzeni między Budziejowicami a Hluboką (Trauenberg) z powodu szkód zrządzonych ulewami została przerwana komunikacya. Z zalanych okolic donoszą o licznych szkodach. Stan wody niesłychanie wysoki. Woda wciśnięta się do mieszkań, obór i t. d.

Praga, 4 września. (Tel. pr.) Całe miasto Budziejowice stoi pod wodą, wszystkie sklepy zamknięte, ruch kolejowy na kilku punktach przerwany tak, iż do Budziejowic nie dochodzą żadne towary.

Praga, 4 września. (Tel. pryw.) Na wczorajszy tabor młodoczeski przybyło blisko 2000 osób, między temi wszyscy młodoczescy deputowani. Przyjęto rezolucyę domagającą się popierania usiłowań Młodoczechów.

Praga, 4 września. Z Budziejowic, Kaplic i Strakonice donoszą o wylewach. Zalane domy zostały wczesnie opróżnione. Deszcz przestał padać.

Berlin, 4 września. Reichsanzeiger donosi, że księżniczka Zofia, siostra cesarza Wilhelma, została zaręczona z królewiczem greckim.

Fryburg, 4 września. Kongres katolików niemieckich ukonstytuował się i wybrał osobną komisję dla kwestyi rzymskiej.

Paryż, 4 września. Wszystkie torpedowce powróciły do Toulonu; wiele z nich rozbrojono.

Sofia, 4 września. Agencya Havasa donosi, że w sobotę ukazał się numer nowego dziennika, zatytułowanego imieniem znanego bułgarskiego rewolucjonisty „Christo Botew“. Ponieważ program dziennika był zbyt rewolucyjny, kazała prokuratura uwięzić redaktora.

Telegrafowany kurs wiedeński.

Wiedeń, 3 września 1888, godzina 1 min.
45. Alp. Tow. gór. 45.30, Węg. akcyę kredyt. 306.85, Akcyę anglo-austr. 110.—, Akcyę banku Union 214.75, Akcyę kolei Karola Ludwika 211.—, Akcyę kolei północnej 247.50, Akcyę kolei południowej 111.—, Akcyę kolei Alfeld 231.25, Akcyę kolei Elżbiety 253.—, Akcyę kolei lwowsko - czerniowieckiej 224.50, Akcyę kolei węg. północno-wschodniej 162.50, Wiedeńskie losy 142.25, Akcyę kolei Rudolfa —.—, Akcyę kolei Albrechta —.—, Węgierskie obligacye państw. w złocie —.—, Galicyjskie obligacye indemnizacyjne 103.25, Losy regulacyi Cisy —.—, Losy tureckie —.—, 4 pr. węgierska renta złota 101.87, Akcyę związkowego banku 97.50, akcyę banku obrotowego —.—, akcyę kolei państwowej —.—, rubel papierowy 1.22.75, węgierskie losy 91.70, marka niemiecka —.—, kolej Karola Ludwika —.—, akcyę tytoniowe 119.10, akcyę banku dla krajów koronnych 240.50. Usposobienie chwiejne.

Wiedeń, 3 września 1888, godzina 5 m. —. Akcyę kredytowe —.—, Anglo-austr. —.—, Unionbank —.—, Kolej Karola Ludwika —.—, Południowa —.—, renta papierowa —.—, galicyj. listy zastawne —.—, galic. obligacye indemnizacyjne —.—, gal. bank rustykalny —.—, Losy z r. 1883 —.—, Napoleon-dor —.—, rubel papierowy —.—. Usposobienie —.

Wiedeń, 4 września 1888, godzina 10 m. 35. Akcyę kredytowe 314.30, anglo-austr. 110.—, Unionbank 215.80, kolej Karola Ludwika 211.25, Południowa 111.—, renta papierowa —.— 5 pr. gal. hip. listy zastawne —.— gal. obl. indemn. —.—, do —.—, 4 1/2 pr. listy zastawne banku krajowego 92.50, 4 1/2 pr. pożyczka krajowa z r. 1883 90.—, Napoleon-dor 9.72.50, rubel papierowy —.—. Usposobienie silne.

Telegramy zbożowe z dnia 3 września 1888. Wiedeń: Pszenica za 100 kilo —.— do —.— zł., żyto —.— do —.— zł., jęczmień —.— do —.— zł., kukurudza —.— do —.— zł., owies —.— do —.— zł., okowita per 10.000 litr procent 17.75 do 18.— zł. Szczecin: Pszenica —.—, rzepik —.—, spirytus —.—, kukurudza —.—, Kolonia —.—, rzepak —.— do —.— zł., 100 kilogr. na wiosnę. Budapeszt: Pszenica na jesień 7.67 do 7.69 Berlin: Pszenica żółta (na sierpień) 185.— do —.—, żyto —.— m. spirytus 33.70, rzepakowy olej —.—, Paryż: maki 59.25 kilog. —.—, olej rzepakowy —.— fr. spirytus —.—.

Odpowiedzialny Redaktor Adam Krechowicki.

Nadesłane.

TYGODNIK ILUSTROWANY DLA DZIECI Wieczory Rodzinne,

pod kierunkiem literackim M. J. ZALESKIEJ, autorki „Wieczorów Czwartkowych“, „Wędrowek po Niebie i Ziemi“ i wielu innych książek dla dzieci.

Wychodzi i wychodzić będzie w półroczu następnym, również jak w bieżącym, w formacie powiększonym z dwoma dodatkami; z tych jeden ilustrowany dla młodszej dziatwy, drugi książkowy zawiera powieści wyborowe dla Młodzieży, które, oprawne w kości, tworzyć będą Biblioteczkę domową. — Obok treści, nader urozmaiconej utworami utalentowanych autorów i autorek, Wieczory Rodzinne, na wzór najlepszych wydawnictw zagranicznych w tym rodzaju, podają zadania konkursowe z nagrodami, historyczne i inne, mające na celu rozwijanie umysłu, kształcenie charakteru i budzenie szlachetnej emulacyi. Zajęcie, jakie konkursy te obudziły, zachęciły redakcyę do rozszerzenia i ulepszenia tego dzieła. Obecnie dodano do dawniejszych konkursów robot dla paniarek. Nagrody wyznaczają się z książek, albumów, fotografii i t. p. przedmiotów.

PRENUMERATA roczna w Warszawie rs. 4, na prowincyi w kraju i za granicą rs. 5 — (t. j. w Galicyi zł. 6, — w Poznańskim mar. 10), stosownie do tej ceny opłata półroczna i kwartalna.

Przesyłki pieniężne adresować należy wprost do Redakcyi, Warszawa, ulica Mazowiecka Nr. 10.

Pociągi kolejowe

podług zegara lwowskiego.

Przychodzą do Lwowa:

Z Krakowa: o godz. 8 min. 50 rano pociąg osobowy, o godz. 4 minut 3 po poł. pociąg kurierski, o godz. 7 minut 15 wieczór pociąg mieszany, o godz. 9 min. 28 wieczór pociąg osobowy.

Z Czerniowca: o godz. 6 min. 40 rano pociąg mieszany, o godz. 8 wieczór pociąg pospieszny, o godz. 11 min. 6 w nocy pociąg mieszany.

Z Belzca: o godz. 5 min. 53 po poł. pociąg mieszany.

Z Podwołoczysk: na dworzec Podzamcze o godz. 2 min. 38 w nocy pociąg mieszany, o godz. 2 min. 8 po poł. pociąg kurierski, o godz. 6 min. 22 wieczór pociąg mieszany.

Z Podwołoczysk: na dworzec główny lwowski: o godz. 3 min. 15 w nocy pociąg mieszany, o godzinie 2 min. 20 po poł. pociąg kurierski, o godzinie 7 wieczór pociąg mieszany.

Ze Stryja: o godz. 1 min. 35 w nocy pociąg osobowy, o godz. 8 min. 26 rano pociąg osobowy, o godz. 3 min. 40 po poł. pociąg osobowy.

Odechodzą ze Lwowa:

Do Krakowa: o godz. 4 min. 20 rano pociąg osobowy, o godz. 7 min. 20 rano pociąg osobowy, o godz. 2 min. 28 po poł. pociąg kurierski, o godz. 8 min. 30 wieczór pociąg osobowy.

Do Podwołoczysk z głównego dworca: o godz. 9 min. 52 przed poł. pociąg mieszany, o godz. 4 min. 11 po poł. pociąg kurierski, i o godz. 10 m. 35 w nocy pociąg mieszany.

Do Podwołoczysk z dworca Podzamcze: o godz. 10 minut 23 przed poł. pociąg mieszany, o godz. 4 min. 22 po południu pociąg kurierski i o godz. 11 minut 5 w nocy pociąg mieszany.

Do Belzca: o godz. 7 min. 49 rano pociąg mieszany.

Do Czerniowca: o godz. 9 min. 20 przed poł. pociąg pospieszny, o godz. 9 m. 50 przed poł. pociąg mieszany i o godz. 10 min. 8 w nocy pociąg mieszany.

Do Stryja: o godz. 5 min. 20 rano pociąg osobowy, o godz. 10 minut 35 przed południem pociąg osobowy i o godz. 8 m. 10 wieczór pociąg osobowy.

Do Zimnejwody-Rudna: o godz. 4 min. 4 po poł. pociąg osobowy.

Ces. król. generalna Dyrekcja kolei państwowych.

Wyciąg

z rozkładu jazdy od 1go czerwca 1888
Zegar lwowski

Do Lwowa przychodzą:

Godz. 1 min. 35 w nocy z Budapesztu, Ławocznego, Stryja, Krosna, Chyrowa, Stanisławowa i Stryja.

Godz. 8 min. 26 rano z Suchy Chyrowa Stryja i Stanisławowa.
Godz. 3 min. 40 po południu z Suchy, Chyrowa, Husiatyna, Stanisławowa i Stryja.
Godz. 8 wieczorem z Husiatyna.

Odstąd ze Lwowa:

Godz. 5 min. 20 z rana do Stryja, Ławocznego, Budapesztu, Chyrowa i Stróże.
Godz. 10 min. 35 przed połudn. do Stryja, Stanisławowa, Husiatyna, Chyrowa, i Sucheja.

Godz. 8 min. 10 wieczorem do Chyrowa i Sucheja.

Godz. 10 min. 8 wieczorem do Stanisławowa i Husiatyna.

W TEATRZE hr. SKARBKA

We wtorek dnia 4 września 1888.

Pierwszy występ panny Fr. Praun

GASPARONE

opereka w trzech aktach Karola Millöckera.

Początek o godzinie 7mej wieczorem

Jutro we Środę Wieck i Wacek komedia w 3 aktach Z. Przybylskiego.

PRZYJECHALI DO LWOWA

dnia 4 września 1888.

Hotel George'a

Pp. F. de St. Clair z Paryża, A. Rakowski z Rosyji, F. Jędrzejewicz ze Żurawna, S. Cieński z Okna, S. Wasilewski z Markuszowa, M. hr. Czosnowski z Rosyji.

Hotel Francuski

Pp. dr. K. Zgórski z Tarnopola, A. Fleischman z Wiednia, K. Kraus z Wiednia, J. Specht z Wiednia, dr. F. Rauch z Horodenki, J. Futesy z Paryża.

Hotel Angielski

Pp. L. Lityński ze Żurawna, B. Skibniewski z Balic, ks. D. Swistun z Suszna, A. Bogusz z Zawalówki.

Nadestane.

Dr. Oskar Widman,

prymaryusz szpitala powszechnego we Lwowie, powrócił z urlopu i ordynuje jak dawniej przy ulicy Grodzkiej nr. 2.

Główna wygrana zł. 100.000

Ciągnięcie już 15 września b. r.

Promesy

na losy Cisy (Theiss-Los)

po cenie 2 zł. i 50 ct. stempel, jakoteż losy oryginalne po kursie urzędowym sprzedaje

KANTOR WYMIANY

KITZ i STOFF

Plac Halicki L. Lwów. Plac Halicki L.

Wszelkie zlecenia z prowincji w zakres bankowy wchodzące uskuteczniamy najsumienniejszemu natchylniejszemu.

Cennik lwowskiej izby handlowej i przemysłowej.

Lwów, dnia 3 września 1888.

I. Akcje za sztukę.		płaca żądają	
		złr. et.	złr. et.
Kol. g. Kar. Lud. po 200 zł. m. k.	210	213	—
Kol. lwow.-czern.-jas. po 200 zł. w. a.	223	226	75
Banku hip. galic. po 200 zł. w. a.	275	279	—
Banku red. gal. po 200 zł. w. a.	—	216	—
2. List. zast. za 100 zł.		bez kuponu bieżącego	
Banku hip. galic. 6 pr. w. a.	99	35	100 35
" " " 5 pr. w. a.	—	—	—
" " " 5 pr. w. a. wy-	101	25	102 25
łosowane z 10 pr. premią	—	—	—
Banku kraj. 4 1/2 pr. w. a. los 51 l.	92	65	93 65
Tow. kredyt. galic. 5 pr. w. a.	101	—	103 —
" " " 4 pr. w. a.	94	10	95 10
" " " 5 pr. w. a. wy-	101	—	102 —
łosowane z 10 pr. premią	—	—	—
Tow. kred. gal. 4 pr. w. a. los 41 1/2 l.	91	25	92 25
" " " 4 1/2 pr. w. a.	94	25	95 25
" " " 4 pr. w. a.	89	40	91 —
Listy dłużne g. Z. kr. w. l. (dawniej 6 pr.) 3 pr. w. a. w likwidacji		bez kuponu bieżącego	
Listy dłużne g. Z. kr. w. l. (dawniej 5 pr.) 2 1/2 pr. w. a. w likwidacji	—	—	56 —
3. Listy dłużne za 100 zł.	—	—	48 —
Ogóln. rol. kred. Zakładu dla Gal.	—	—	—
Bukow. 6 pr. los. w 15 lat.	—	—	—
4. Oblig. za 100 zł.		Indemniz. galic. 5 pr. m. k.	
Indemniz. galic. 5 pr. m. k.	103	—	104 —
Oblig. Komunalne gal. Zakł. kred. i włościańsk. (daw. 6 pr.) 3 pr. wal	99	50	101 —
Oblig. Komunalne Banku krajowego 5 pr. w. a. I emisji	—	—	105 —
Pożyczki kr. z r. 1873 po 6 pr. w. a.	91	—	92 —
Pożyczki kr. z r. 1883 po 4 1/2 pr. w. a.	20	50	92 50
5. Losy miasta Krakowa		Stanisławowa	
" "	—	—	35 —
6. Monety.			
Dukat holenderski	5	80	5 90
Dukat cesarski	5	82	5 82
Napoleonodor	9	70	9 80
Półimperiał	10	08	10 18
Rubel rosyjski srebrny	1	36	1 43
" papierowy	1	21 1/4	1 23 1/4
100 marek niemieckich	59	75	60 75

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 1 września 1888

I. Dług państwa. płaca żądają

Jednolity dług państwa w banknot.		płaca żądają	
maj-listopad	81.90	82.10	
lut-y-sierpień	81,9	82.10	
Jednolity dług państwa w srebrze			
styczeń-lipiec	83.—	83.20	
kwiecień-październik	83.45	83.35	
Losy z roku 1854 po 250 złr. m. k. 4 pr.	133.75	134.25	
" " " 1860 po 500 złr. w. a. 5 pr.	133.70	140.	
" " " 1860 po 100 złr. 5 pr.	142.—	142.40	
" " " 1864 po 100 złr.	159.—	169.50	
" " " 1864 po 50 złr.	168.50	169.—	
Renty Com. po 42 litr. austr.	156.—	157.—	
Listy zastw. domen. państw. po 120 złr. 5 pr.			
Renta papierowa 5 pr. z r. 1881	98.—	98.20	
Austr. renta zł. wolna od podat. 4 pr.	111.80	112.—	
2. Obligacje ind. 5 pr. (za złr. m. k.)			
Czech.	109.50	—	—
Bukowiny	103.—	—	—
Galicyi	103.50	104.50	
Nizszej Austrii	109.25	110.—	
Siedmiogrodu	104.40	105.—	
Węgier	104.90	105.70	

3. Akcje.

Bank Anglo-aust. 200 zł. emit. zł. 120	110.20	110.60
Inst. kred. dla handlu po 160 zł.	313.75	314.25
Nizszo-aust. tow. eskont. po 500 zł.	515	519.
Gal. banku hip. po 200 zł.	—	—
Gal. bank d. han. i prz. z 200 zł. wpł. 40 pr.	—	—
Gal. zakł. kred. ziemsk. a 200 zł.	—	—
Bank dla krajów koronnych a 260 zł. wpł. 50 pr.	—	—
Banku austro-węgiersk. a 600 zł.	874.	876.
Kol. Albrechta a 200 zł. w srebrze	—	—
Aust. Tow. żegluga par. dun. po 500 zł. m. k.	411	413.
Kol. Cesarzowej Elżbiety po 200 zł. m. k.	—	—
Kol. Preszów-Tarn. (w. a.) a 200 zł.	—	—
Północna kolej po 1000 zł. m. k.	2473.	2478.
Kol. Kar. Ludw. po 200 zł. m. k.	21.	211.40
Kol. Kar. Ludw. po 200 zł. w. a. war.	224.75	225.25

Tow. kol. żel. państw. po 200 zł. m. k.	254	254.25
Połud. kol. państw. po 200 zł. w. a.	111.25	111.75
L. kol. węg. gal. a 200 zł. w srebrze	171.25	172.25

4. Listy zastawne losowane.

Ogólny rolniczo-kredytowy Zakład dla Galicyi i Bukowiny w 15 l. 6 pr.	—	—
Powzr. austr. zak. kr. ziem. 4 1/2 pr. w złoście w 50 l.	—	—
" " " premijowe po 3 pr.	103.	103.50
Gal. zak. kr. ziem. Krak. los w 18 l. 6 pr.	90.	93.
" " " " w 20 l. 7 pr.	94.	97.
" " " " w 36 l. 5 1/2 pr.	90.	90.50
Gal. Tow. kred. w. a. po 4 pr.	94.40	—
" " " " po 5 pr.	101.25	—
" " " " po 5 pr. w	101.25	—
" 37 latach zwrotne	101.25	—
Banku krajow. 4 1/2 pr. w. a. los w 51 1/2 l.	92.50	93.50
Oblig. komunalne Banku krajowego 5 pr. w. a. I emisji	99.50	100.50
Gal. banku hip. po 5 pr. w 40 l. wyl.	99.30	—
Banku austro-węgiersk. po 5 pr.	—	—
Węg. Tow. ziem. akc. po 5 pr.	102.	102.50
" Zakł. kr. ziemsk. po 5 1/2 pr.	101.50	101.

5. Obligacje z prawem pierwszeństwa (za 100 zł.)

Kolej Albrechta a 300 zł. 5 pr. w. a.	100.50	101.
Tow. kol. żel. Preszów-Tarnów (w. a.) a 300 zł. 5 pr. w srebrze	—	—
Kolej północna po 100 zł. m. k.	100.20	100.80
" " " po 100 zł. w. a.	101.50	102.50
Kole gal. Kar. Lud. emisja z r. 1881 po 4 1/2 pr.	100.	100.60
dtto. (Jarosław-Sokal)	99.	99.60
Kol. gal. Lwów-Czern.-Jass. emit. a 300 zł. 4 pr. w srebrze z r. 1884	51.10	81.70
" " " " z r. 1884	90.	91.
" " " " z r. 1868	—	—
" " " " z r. 1872	—	—
Węg. gal. kol. a 200 zł. 5 pr. w. a.	98.75	99.25

6. Losy.

Inst. kr. dla han. i pr. po 100 zł. w. a.	—	—
Clarego po 40 zł. m. k.	60.50	—
Tow. żegl. par. na Dunaju po 100 zł. w. a.	119.25	120.25
Kewelska po 10 zł. m. k.	40.	—

Losy miasta Krakowa po 20 zł. w. a.	24.75	25.75
Pożyczka miasta Lublany po 20 zł.	24.50	25.
Pożyczka miasta Budy po 40 zł. w. a.	60.50	—
Palfiego po 40 zł. m. k.	65	—
Czerwon. krzyża aust. Tow. po 10 zł. węgiersk. " po 5 zł.	12.10	12.10
Fundacya szpitala Arcyks. Rudolfa po 10 zł. w. a.	21.	21.50
Salma po 40 zł. m. k.	65.25	66.
St. Genois po 40 zł. m. k.	67.	67.25
Pożycz. m. Stanisławowa (po 20 zł. w. a.)	34.25	34.75
Poż. Tryestu po 100 zł. m. k.	140.75	141.75
" " " po 50 zł. w. a.	70.50	—
Waldsteina po 20 zł. m. k.	43	—
Windischgratza po 20 zł. m. k.	58.75	59.50

7. Wекsle (na 3 miesiące).

Augsburg na 100 zł. w. p. n.	—	—
Berlin za 100 mark w. p. n.	—	—
Frankfurt za 100 mark w. p. n.	—	—
Hamburg za 100 mark w. p. n.	—	—
London za 10 ft. szt.	123	123.25
Paryż za 100 ft.	48.47	48.50

Kurs złota.

Dukat cesarski mon.	5.86.	5.86.
" pełnej wagi	5.84.	5.84.
Korona	—	—
20 frankówka	9.73	9.74
Rosyjski półimperiał	19.10	19.11
Talar związkowy	—	—
Srebro	—	—

Z lwowskiej izby handlowej i przemysłowej

Telegrafowany kurs wiedeński.

dnia 3 września 1888.

Jednolity dług państwa w banknotach		zł.	
		zł.	zł.
" " " w srebrze	—	82	83
Renta w złoście	—	111	—
5 pr. austr. renta marcowa	—	98	—
Akcje banku wiedeńskiego	—	874	—
" " kredytowego	—	313	—
London	—	122	—
Napoleonodor	—	9	75
Dukat cesarski mon.	—	5	84
100 marek niemieckich	—	59	60

DZIENNIK URBEDOWY.

Licytacje.

L. 5513. (5527 1—3)

C. k. sąd powiatowy w Kozowie podaje do wiadomości, że na zaspokojenie pretensyi Ogólnego rolniczo kredytowego zakładu w kwocie 18 rat do 11 zł. 36 ct. a. w. z pn. dozwolił przymusową sprzedaż realności wykazem hip. l. 318 gminy Wybudów objętej Pałki Czuchwaj własnej, sprzedaż ta odbędzie się dnia 18 września i 18 października 1888 każdym razem o godzinie 10 przed południem a to na pierwszym terminie tylko wyżej lub za, na terminie drugim niżej ceny wywołania.

Cena wywołania 300 zł.

Wadium 10pro. w kwocie 30 zł.

Kuratorem wierzyteli jest p. dr. Władysław Pasławski z Kozowy.
Resztę warunków i ekstrakt tabularny wolno przejrzeć w ts. registraturze.
Kozowa, dnia 23 marca 1888.

L. 33432. (5473 2—3)

C. k. sąd kraj. we Lwowie oznajmia, że w sprawie egzekucyjnej c. k. uprz. galic. akc. Banku hip. we Lwowie przeciw Kazimierzowi Plinkiewiczowi i Wilhelmowi Iskierskiemu celem zaspokojenia sumy dłużnej 8628 zł. 62 ct. dozwolona zostaje licytacja realności l. 223 3/4 i 223 3/4. A. we Lwowie, która to licytacja odbędzie się na jednym terminie a to dnia 11 października 1888 o godz. 10 rano w sali rozpraw ek. sądu krajowego we Lwowie na którym po-

wyższe realności także niżej ceny szacunkowej, jednak nie niżej kwoty 15000 zł. sprzedane zostaną.

Cenę wywołania stanowi kwota 43000 złr. aw.

Każdy z licytantów winien przed rozpoczęciem licytacji złożyć jako wadium do rąk komisji licytacyjnej kwotę 2150 zł. bądź w gotówce bądź w papierach publicznych, do lokacyi funduszów pupilarnych przydatnych.

O czem zawiadamiamy c. k. uprzyw. galic. akc. Bank hipoteczny we Lwowie p. p. Kazimierza Plinkiewicza i Wilhelma Iskierskiego c. k. Urząd podatkowy we Lwowie gal. kasę oszczędności we Lwowie ek. Prokuratorę skarbu, imieniem Wysokiego skarbu Towarzystwa zaliczkowego we Lwowie, gminę królewską stołecznego miasta Lwowa, masę konkursową Towarzystwa galic. kasy zaliczkowej firmę Pickley Simsi, Chaję Jütę Goldstern, Towarzystwo eskontowe i zaliczkowe we Lwowie, Markusa Polturak we Lwowie galic. Bank kredytowy we Lwowie, firmę Clayton et Shuttleworth, Isaka Bergera we Lwowie, Dawida Maschlera we Lwowie, gal. Bank hipoteczny we Lwowie, p. Franciszkę, Ksawerę, Zofię Dymet, Salomona Beer 2 im. Berge- ra we Lwowie, wszystkich zaś tych wierzyteli, którzy po dniu 5 czerwca 1888 jako dniu wydania wykazu hipotecznego prawo zastawu na tych realnościach nabyli, lub którymby uchwała licytacyjna albo weale nie lub nie dość wcześniej doręczona być mogła, na ręce ustanowionego już ku-

ratora adw. dr. Srokowskiego z substytucją ad

L. 26124 (5366 1—3)
Lwowski c. k. sąd krajowy niniejszem wzywa posiadacza zaginionej gr. kat. cerkwi w Beresie, książeczki wkładkowej gal. kasy oszczędności we Lwowie nr. 18463 opiewającej na rzezoną cerkiew a pierwotną wkładką 34 zł. 72 ct. wniesioną dnia 9 lutego 1881, której stan z dniem 1 stycznia 1888 kwotę 45 zł. 55 ct. w. a wynosił, aby książeczkę tę najdalej do sześciu miesięcy od dnia trzeciego umieszczenia tego edyktu w urzędowej Gazecie Lwowskiej w sądzie tutejszym tem pewniej przedłożył, gdyż inaczej po bezowocnym upływie powyższego terminu pomieniona wyżej książeczka wkładkowa za amortyzowaną i nieważną uznana zostanie.
We Lwowie, 23 czerwca 1888.

L. 157 (5544 1—3)
Dla VI zwyczajnej kadencji sądów przysięgłych, których posiedzenia w c. k. sądzie krajowym karnym rozpoczną się dnia 12 listopada 1888 o godzinie 9 przed południem zamianował p. Prezydent c. k. sądu krajowego wyższego przewodniczącym: Wiceprezydenta c. k. sądu krajowego Karola Poglię, a zastępcami jego c. k. radcę sądu krajowego wyższego Albina Mogilnickiego i c. k. radcę sądu krajowego Karola Fügera de Reichtorn, Franciszka Bogdany, Jakóba Finkla, Ludwika Majewskiego, Jana Nikischa, Teofila Sawczyńskiego, dr. Edwarda Baucha, Pawła Simonowicza, Juliana Malarkiewicza, Leontyna Hołyńskiego, Henryka Nitarskiego i Edmunda Duniewicza.
Prezdyum c. k. sądu krajowego karn. Lwów, dnia 25 sierpnia 1888.

L. 12847 (5430 3—3)
C. k. sąd obwodowy podaje do wiadomości, że w sporze wekslowym Domu komisowego Banku galicyjskiego dla handlu i przemysłu przeciw Abrahamowi Kapellnerowi i współnikom o 290 zł. w. a. dla niewiadomego z pobytu pozwanego Maurycego Kapellnera zamianował kuratorem adwokata dr. Wiktora Szancera, z substytucją adwokata dr. Febusa Salomona i nakaz zapłaty zaskarżonej sumy dnia 26 lipca 1888 do l. 11448, dla Maurycego Kapellnera wydany, zamianowanemu kuratorowi doręczył.
Tarnów, dnia 23 sierpnia 1888.

L. 3865 (5431 3—3)
C. k. sąd obwodowy w Sanoku uwiadomiam Franciszka Schiffera z życia i miejsca pobytu nieznanego że na prośbę Pesli Hochdorf przeciw niemu uchwałę z dnia 19 maja 1888 l. 2372 nakaz zapłaty sumy wekslowej 60 zł. aw. zpn. wydany został i że tutejszy sąd ustanowił dla niego w tej sprawie kuratora w osobie tutejszego adw. dr. Flakowicza z substytucją tutejszego adw. dr. Słaczki i wzywa go, ażeby co do swej obrony z kuratorem się porozumiał lub innego pełnomocnika sądowi w czas przedstawił inaczej skutki zaniedbania sam sobie przypisać będzie musiał.
Sanok, dnia 4 sierpnia 1888.

Kuratele.

L. 5063 (5491 1—3)
Floryan Cinal z Głębowie uchwałę c. k. sądu obwodowego w Wadowicach z dnia 11 sierpnia 1888 l. 4184 uznany marnotrawcą, kuratorem jego Jan Babiaszyk z Głębowie.
C. k. sąd powiatowy.
Andrychów, dnia 26 sierpnia 1888.

L. 1570 (5539 1—3)
Ksenka Chuda gospodynin ze Złotnik uznana została za marnotrawczynię.
Kuratorem ustanowiono Józefa Moskwę ze Złotnik.
C. k. sąd powiatowy
Wiśniowczyk, 24 kwietnia 1888.

Księgi gruntowe.

L. 13089 (5526)
C. k. komisja hipoteczna w Kałuszu donosi, że arkusze posiadania i inne akty dotyczące się założenia księgi gruntowej dla gminy Tużyłów złożone są w sądzie Kałuskim i dla interesowanych do przeglądnięcia stoją otworem.
Przeciw prawdziwości takowych wnosić można zarzuty ustnie lub pisemnie do dnia 8 września 1888.
Kałusz, 30 sierpnia 1888.

L. 4805 (5525)
C. k. sąd powiatowy w Dukli zawiadamia, że dochodzenia celem założenia ksiąg gruntowych w gminach katastralnych Zydranowa i Trzeczana na miejscu w gminie Zydranowej 11 września 1888 rozpoczęła a następnie po ukończeniu w tej gminie dalej prowadzić będzie w gminie Trzeczana.

Blizsze szczegóły zawierają ogłoszenia w urzędach gminnych.
Dukla, 30 sierpnia 1888.

L. 4880 (5537)
C. k. sąd powiatowy w Dukli oznajmia, że arkusze posiadania dla gminy katastralnej Lubatówka złożone zostały w sądzie do przejrzenia.
Zarządy przeciw prawdziwości takowych wniesić można najdalej do 10 września 1888.
Dukla, 31 sierpnia 1888.

Konkursa.

L. 9686/p (5545 1—3)
Celem obsadzenia posady radcy rachunkowego w randze VIII klasy, względnie rewidenta w randze IX klasy, oficyała w randze X klasy i asystenta w randze XI klasy z systemizowanymi dla tych klas rangi poborami przy oddziale rachunkowym c. k. Namiestnictwa rozpisuje się niniejszem konkurs do dnia 30 września b. r.

Ubiegający się o jedną z tych posad winni wnieść swe podania, opatrzone należytymi dowodami, w przepisanej drodze służbowej do c. k. Prezdyum Namiestnictwa we Lwowie.
Lwów, dnia 1 września 1888.

L. 2033 (5477 3—3)
Celem obsadzenia dwóch posad adunktów sądowych w IX randze przy sądzie powiatowym w Myślenicach i Żywie, ewentualnie przy innych sądach opróżnić się mogących.

Podania wnieść należy do c. k. Prezdyum sądu obwodowego w dniach 14 upływających od trzeciego ogłoszenia.
Wadowice, dnia 29 sierpnia 1888.

L. 184 (5521 2—3)
Konkurs
Na dwie posady dyetaryuszów. Wymagane piękne szybkie pismo, oraz obznanie z manipulacją sądową. Wynagrodzenie miesięczne 20 i 25 złr.
Udokumentowane własnoręcznie pisane zgłoszenie należy wnieść do 10 września 1888.
Naczelnictwo c. k. sądu powiatowego Zabłotów, 30 sierpnia 1888.

L. 2065 (5514 2—3)
Konkurs
Celem obsadzenia posady Sekretarza Rady przy sądzie obwodowym w Nowym Sączu opróżnionej, lub przy innym sądzie kolegiatnym opróżnić się mogącej, rozpisuje się konkurs z terminem do 15 września 1888.
Ubiegający się o tę posadę mają wnieść swe podania do Prezdyum Sądu obwodowego w Nowym Sączu.
Nowy Sącz, 30 sierpnia 1888.

Upadłości.

L. 9284 (5490 2—3)
Stanisławowski c. k. sąd obwodowy prostuje ogłoszony edyktem z 24 lipca 1888 l. 8865 termin dnia 10 września 1888 do wykazania płynności i klasy zgłoszonych do konkursu Jakóba Müllera, który pod firmą: Jakób Müller handel towarów galanteryjnych w Buczacu prowadzi w ten sposób, że ustanawia ten termin na dzień 25 września.
Stanisławów, 8 sierpnia 1888.

L. 5904 (5478 3—3)
C. k. sąd obwodowy w Złoczowie otwiera konkurs na wszelki gdziekolwiek się znajdujący ruchomy a w krajach, w których obowiązuje ustawa konkursowa z dnia 25 grudnia 1868 nr. 1 dz. pr. p. położony majątek Tauby Kornbaum kramarki w Podkaminie i w Podwoleczyskach. Kierownictwo tego konkursu porucza p. ck. sędziemu powiatowemu w Złoczowie jako komisarzowi konkursowemu, zaś tymczasowym zawiadowcą masy ustanawiamy p. Mikolaja Hordyńskiego, pocztmistrza i burmistrza w Złoczowie wzywając zarazem wierzycieli, aby po przedłożeniu dokumentów służących do wykazania ich pretensji, poczynili swe wnioski co do zatwierdzenia tegoż lub ustanowienia innego zawiadowcy i tegoż zastępcy i aby przedsięwzięli wybór wydziału wierzycieli, w którym to celu wyznaczamy termin na dzień 5 września 1888 o godzinie 10 przed południem w c. k. sądzie powiatowym w Złoczowie.
Ktokolwiek chce wystąpić z jakąkolwiek pretensją do wspólnej masy rozbirowej jako wierzyciel konkursowy, powinien takową, chociaż by o nią spór był w toku, zgłosić w tym sądzie obwodowym lub c. k. sądzie powiatowym w Złoczowie wedle przepisu ustawy konkursowej pod rygorem zagrożonych tamże szkodliwych skutków prawnych przed upływem 20 października

1888 i podać ją na terminie na dzień 6 listopada 1888 o godzinie 10 przed południem w c. k. sądzie powiatowym w Złoczowie wyznaczonym do uznania płynności i oznaczenia prawa pierwszeństwa.
Wierzycielom, którzy zgłoszą się ze swymi pretensjami, przysłuza prawo wybrać na tym terminie w miejsce dotychczasowego zawiadowcy masy, zastępcy onego i członków wydziału wierzycieli, inne osoby, posiadające ich zaufanie na terminie; tym ma być usiłowane przyprowadzenie do skutku ugody w myśl §. 68 ust. konkurs.
Dalsze ogłoszenia w toku rozprawy konkursowej umieszczane będą w części urzędowej Gazety Lwowskiej.
Złoczów, dnia 25 sierpnia 1888.

Doniesienia prywatne.

Prawnik poszukuje lekcji na wsi w domu obywatelskim. — Uprasza się adresować post. rest. Lwów, „Praca”. 5548

Niezbędnie dla zdrowia każdemu potrzebny
Przyrząd do nacierania ciała
(Frottir-Apparat)
poleca

Alojzy Hübner

Lwów, ulica Karola Ludwika L. 13.
Wyłączna sprzedaż i główny skład dla Galicji i Bukowiny. 5556

Ogłoszenie przedpłaty.

Księgarnia S. A. Krzyżanowskiego
w Krakowie 5549

przyjmuje przedpłatę na wyciąg fortepianowy (Clavierauszug) z polskim i niemieckim tekstem z opery Władysława Zelenkiego

Konrad Wallenrod

Cena egzemplarza w drodze prenumeraty wynosi 6 złr. Po wyjściu z druku 10 złr.

Siny kamień

czyli siarazan miedzi

poleca 5361
tak w hurtownej jako i drobiazgowej sprzedaży taniej jak w innych składach

Alojzy Hübner

Lwów, ulica Karola Ludwika L. 13.
Telefonu nr. 231.

Obwieszczenie.

Należące do masy rozbirowej Majera Wolfa we Lwowie pretensje, sprzedane zostaną w drodze ofert najwięcej dającemu bez poręczenia masy rozbirowej za ścisła i szczerą lub rzetelność takowych.
Pretensje podzielone są na dwie partie, jedna kwotę 5000 złr., druga kwotę 6189 złr. wynoszącą, oferty podać można albo na pojedynczą partię albo na obie, jednak cena musi być dla każdej osobno oznaczona. Spis pretensji przejrzyć można w kancelarii podpisanego zarządcy masy codziennie w godzinach kancelaryjnych.
Oferty podane być mają do rąk podpisanego zarządcy masy do dnia 12 września b. r. o godzinie 12 w południe wraz z wadium kwotę 500 złr. względnie do drugiej partii 630 złr. wynoszącą.
Wadium nabywcy będzie wliczone w cenę kupna, wadya innych oferentów będą zwrócone.
Wydział sobie zastrzega prawo nieprzyjmowania żadnej oferty.
Cena kupna ma być natychmiast po oznajmieniu uchwały wydziału zapłaconą pod zagrożeniem przypadnięcia wadium na rzecz masy rozbirowej, pozem cesya będzie nabywcy wręczona.
Dr. Szymon Fläschner, adwokat krajowy.

5512

Ogłoszenie licytacji.

Oddział zastawniczy galicyjskiego BANKU kredytowego
ulica Jagiellońska l. 3 (dom własny),
podaje do powszechnej wiadomości, iż zapadłe z dniem ostatnim lipca 1888 r. zastawy, dnia 3 i 4 października 1888 r. w godzinach od 9 do 3 przez publiczną licytację (w myśl § 59 statutów Banku) najwięcej dającemu, za gotówkę sprzedane zostaną.

Uwaga. W dniu licytacji nie będą przyjmowane ani prolongaty, ani wykupna 5547
Lwów, dnia 2 września 1888

Bank Galicyjs. dla handlu i przemysłu w Krakowie.
Z dniem 31 sierpnia 1888 r. było w obiegu asygnacyj kasowych naszego Banku **złr. 36.000.**
Kraków, 1 września 1888.

Dyrekcya.

Praktyczny kurs fortepianu
Aleksandra Boguckiego,
od wielu lat koncesyonowany
we Lwowie, ulica Grodzieńskich L. 2, II piętro, rozpoczyna nowy rok szkolny od 6 września.
Przyjmuje zdolne elewki i młodzież szkolną od początków do zupełnego wydoskonalenia, na kurs elementarny, średni i wyższy.
Mogę się poszczycić przeszło 24-letnią praktyką i doświadczeniem, dyplomem i medalem z konserwatorium paryskiego, jakoteż miłym uznaniem wysokich i znakomitych znawców.
Mam zaszczyt podziękować Wysokiej P. T. Publicznosci za łaskawe względy i polecam mój kurs nadal jako wzorową szkołę muzyki.
Z poważaniem
Aleksander Bogucki.

Osoba wolna

w średnim wieku, znająca doskonale zawód gospodarstwa domowego i wiejskiego, szuka posady rządowej, choćby za małym wynagrodzeniem, na żądanie wykaże się świadectwami. — Adres: R. W. 13, poście restante Cieszanów. 5481

Rynek 28, drugie piętro front, 5 pokoi, przedpokój i kuchnia — na dole oficya na 2 pokoje, nyża i kuchnia. 5447

Bilety wizytowe, zaproszenia, karty zaręczynowe, karty ślubne, dyplomy, powinszowania, plany, mapy, etykiety, druki potrzebne dla pp. adwokatów i notariuszów 5383
i t. p. i t. p.

wykonywa po niskich cenach

Zakład art. litograficzny

Antoniego Przyszłaka

we Lwowie, pod l. 9 przy ul. Kopernika.

Na porę kuracyjną 1888

poleca rzeczywiście dobrą

HERBATE

rossyjska

Izydor Wohl

właściciel jednego wyłącznego handlu herbaty 13 lat istniejącego
we Lwowie, ul. Sykstuska l. 6.
Łaskawe zlecenia odwrotną opakowanie franko. 5373

Ogłoszenie.

Dobra stołowe biskupstwa Przemyśkiego obrz. łac. Łukawiec z przyległościami, w powiecie Cieszanowskim położone, w przybliżeniu o przestrzeni 820 morgów są do wydzierżawienia wraz z propinacją i gorzelnią od 24 marca 1889 na lat sześć.
Blizszych wiadomości udzieli zarząd dóbr stołowych biskupstwa obrz. łac. w Przemyśle.
Pośrednictwo jest wykluczone.
Przemyśl, dnia 28 sierpnia 1888.